واحد مطالعات آماری و راهبردی دبیرخانه

انجمن صنایع نساجی ایران

۸۱

بررسی تطبیقی آمار آینه‌ای واردات با داده های گمرک ج.ا.ا. ردیف تعرفه های صنعت نساجی در بازه پنج ساله اخیر

(با توجه به عدم دسترسی به آمار سال ۲۰۲۳ در زمان انتشار این جزوه کلیه مقایسه‌های تطبیقی مربوط به سال ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱ می‌باشد)

تهیه، تنظیم و گردآوری: سپیده کاظمی

@aiti.org.ir
09129583657
t.me/aiti1395
www.aiti.org.ir
26200196
info@aiti.org.ir

بهار ۱۴۰۳

استفاده از مطالب این جزوه با ذکر مأخذ بلامانع است

مقدمه

تجزیه و تحلیل داده‌های آینه‌ای شامل مقایسه داده‌های گزارش شده توسط کشور صادرکننده با داده‌های گزارش شده توسط کشور دریافت کننده کالا (برای محصول یکسان در بازه زمانی مشابه) و شناسایی مغایرت‌ها است [۱].

مطالعات تجربی در مورد تجارت بین‌الملل به طور گسترده بر استفاده از آمار تجارت آینه‌ای، یعنی داده‌های گزارش شده توسط شرکای تجاری متکی است. با این حال، بررسی‌های گسترده‌ای در مورد نحوه استفاده از داده‌های آینه‌ای برای جبران داده‌های با کیفیت پایین یا هزینه‌های حمل و نقل پروکسی انجام شده است، در این بین تحقیقات معدودی به منظور بررسی چگونگی شکاف بین داده‌های اعلام شده و آینه‌ای انجام شده است که می‌تواند مشخص کننده تجارت فرامرزی غیررسمی باشد. در واقع، فراتر از دلایل لجستیک معتبر برای توضیح اینکه چرا جریان‌های صادرات دوجانبه گزارش شده از یک کشور با واردات گزارش شده مربوطه کشور شریک مطابقت ندارد، گزارش اشتباه عمدی می‌تواند به طور قابل توجهی به توضیح این اختلافات کمک کند، مانند ارزیابی نادرست یا طبقه بندی نادرست کالاهای وارداتی، به ویژه برای فرار از تعرفه و مالیات [۲]. در بیشتر مواقع مقایسه داده‌های آینه‌ای و داده‌های مستقیم به منظور یافتن داده‌های گمشده و یا حل مشکلات مربوط به داده‌های بی کیفیت انجام می‌شود.

از سوی دیگر، دلایل ساختاری یا لجستیکی معتبری به جز هزینه‌های حمل و نقل وجود دارد تا توضیح دهد چرا جریان‌های صادرات گزارش‌شده از یک کشور با واردات گزارش‌شده مربوط به کشور شریک آن مطابقت ندارد. این مسئله در خصوص عبور از کشورهای ثالث یا داشتن کشورهایی با سیستم‌های تجاری یا تسویه حساب متفاوت است. به طور کلی اختلاف بین داده‌های گمرکی (به ویژه در خصوص کشور ایران) و داده‌های آینه‌ای ثبت شده توسط شریک تجاری یک کشور علل مختلفی می‌تواند داشته باشد که از جمله آنها می‌توان به تحریمات بین المللی، کم اظهاری و بد اظهاری وارد کنندگان، فرار مالیاتی، قاچاق کالا و غیره اشاره کرد.

شریک همسان:

در ابتدا به منظور درک بهتر اختلاف موجود میان داده‌های ثبت شده، لازم است تا به تعریف نسبت **CIF/FOB** بپردازیم. این نسبت، به عنوان یک تکنیک محاسبه و مقایسه ارزش گزاری وارد کننده و صادرکننده شناخته می‌شود. این تکنیک به منظور غلبه بر کمبود داده در مورد هزینه حمل و نقل استفاده می‌شود. زیرا وادرات شامل هزینه کالا، بیمه و حمل و نقل است که در مجموع با عنوان **CIF** (**cost, insurance and freight**) در گزارشات حمل و نقل بین المللی ثبت می‌شود، درحالی که صادرات تنها شامل هزینه کالا می‌باشد که به آن **FOB** (**free on board**) اطلاق می‌شود. بنابراین به طور معمول این نسبت **CIF/FOB** باید بزرگتر از یک باشد.

در یک دنیای کامل حجم کالای گزارش شده بین شرکای تجاری باید بدون تناقض باشد. بدین ترتیب در این دنیای کامل با مقایسه آمار آینه‌ای، تجارت کشور و محاسبه نسبت **CIF/FOB** تخمین خوبی از هزینه‌های حمل و نقل و بیمه می‌توان ارائه کرد.

درصد اختلاف

در بررسی تفاوت ارزش وزنی کالاهای نساجی وارد شده به کشور بر اساس آمار گمرک ج.ا.ا. و آمار آینه‌ای از درصد اختلاف استفاده شده است. در درصد اختلاف، نقطه مرجع میانگین دو عددی است که به ما داده می شود، در حالی که در تغییر درصد یکی از این اعداد است که به عنوان نقطه مرجع در نظر گرفته می‌شود. علاوه بر این، برخلاف درصد تغییر، درصد تفاوت مقایسه بدون جهت است.

بدین منظور از رابطه زیر برای محاسبه درصد اختلاف دو عدد **a** و **b** استفاده شده است.

رابطه ۱-۱

$$\text{درصد اختلاف} = \left[\frac{|a-b|}{(a+b)/2}\right]$$

در ادامه این گزارش، آمار واردات کشور در ردیف تعرفه‌های نساجی و آمار آینه‌ای ثبت شده توسط کشورهای صادر کننده به صورت مقایسه‌ای ارائه شده است.

۱. بررسی تطبیقی آمار آینه‌ای واردات با داده‌های گمرک ج.ا.ا. در ردیف تعرفه چیپس پلیمری (در بازه پنج ساله اخیر)

آمار واردات چیپس به کشور بر حسب ارزش دلاری آن در ۵ سال گذشته و همچنین گزارشات آینه‌ای ثبت شده توسط کشورهای تامین کننده در جدول زیر ارائه شده است. آمار ارائه شده بر اساس گزارشات ثبت شده در ردیف تعرفه‌های ۳۹۰۲۱۰ (چیپس پلی پروپیلن)، ۳۹۰۷۶۱ و ۳۹۰۷۶۹ (چیپس پلی استر) و ۳۹۰۸۹۰ چیپس نایلون می‌باشد.

همانطور که در جداول ۱ الی ۶ مشخص است، از سال ۱۳۹۷ به بعد، گزارشات وادرات چیپس پلی پروپیلن به کشور و آمار آینه‌ای ثبت شده، اختلاف چشمگیری دارند به گونه‌ای که نسبت CIF/FOB از سال ۱۳۹۸ به بعد، بالای ۲ است که گویای اختلاف بیش از ۸۰ درصد میان آمارهای ثبت شده است.

در خصوص چیپس پلی اتیلن ترفتالات، تا قبل از سال ۱۴۰۱ اختلاف چندانی میان آمار ثبت شده مشاهده نمی‌شود اما در سال ۱۴۰۱، اختلاف میان آمار ثبت شده کشور و آمار آینه‌ای ثبت شده توسط صادرکنندگان، به شدت افزایش یافته است، به طوری که نسبت CIF/FOB به عدد ۳/۳ رسیده است که بیانگر اختلافی بالای ۱۰۰ درصد میان ارزش دلاری گزارش شده است.

از طرفی میزان واردات چیپس پلی اتیلن ترفتالات، عمدتا شاهد روند رو به رشد بوده است اما در سال ۱۳۹۹، شاهد یک افت شدید بوده است.

اختلاف میان گزارشات مستقیم واردات و آینه‌ای چیپس نایلون نسبت به چیپس پلی پروپیلن و پلی اتیلن ترفتالات، کمتر است. اگرچه در سال ۱۴۰۱، که نسبت CIF/FOB در نایلون به شدت افزایش پیدا کرده و به عدد ۲/۰۸ رسیده که بیانگر اختلاف بیش از ۸۰ درصد میان آمارهای ثبت شده است.

نکته حائز اهمیت دیگر در خصوص واردات انواع چیپس این است که، عمده واردات چیپس وارد شده به کشور مربوط به چیپس پلی اتیلن ترفتالات می‌باشد و این محصول بیش از ۸۲ درصد سهم واردات انواع چیپس در سال ۱۴۰۱ را به خود اختصاص داده است.

با توجه به جداول ۱ الی ۶ مشاهده می‌شود که، آمار میزان چیپس پلی پروپیلن وارد شده به کشور از سال ۱۳۹۸ به بعد، اختلافی بالای ۸۰ درصد با آمار آینه‌ای ثبت شده توسط کشورهای مبدا دارد. آمار میزان واردات چیپس پلی اتیلن ترفتالات نیز از سال ۱۳۹۸ به بعد، شاهد روند افزایشی در میزان اختلاف چیپس وارد شده به کشور و آمار آینه‌ای ثبت شده است. اختلاف میان آمار مستقیم و آینه‌ای ثبت شده برای چیپس نایلون، به مراتب کمتر از چیپس پلی پروپیلن و چیپس پلی اتیلن ترفتالات می‌باشد. اگرچه این گروه کالایی نیز، از سال ۱۳۹۹ به بعد شاهد افزایش میزان اختلاف بین آمار آینه‌ای و مستقیم است.

جدول ۱. **ارزش دلاری** چیپس پلی پروپیلن (۳۹۰۲۱۰) وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (هزار دلار)

	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
پلی پروپیلن (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۲۰،۲۴۱	۱۴،۸۹۵	۱۶،۵۶۰	۱۷،۷۳۶	۲۵،۵۱۴
پلی پروپیلن (آمار آینه‌ای)	۲۶،۲۵۶	۵،۸۷۰	۵،۶۲۰	۳،۷۸۸	۹،۵۴۵
CIF/FOB	۰/۷۷	۲/۵۴	۲/۹۵	۴/۶۸	۲/۶۷

جدول ۲. **ارزش وزنی** چیپس پلی پروپیلن (۳۹۰۲۱۰) وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (تن)

	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
پلی پروپیلن (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۱۳،۲۵۸	۷،۷۶۷	۸،۸۶۶	۸،۰۰۶	۱۱،۵۵۵
پلی پروپیلن (آمار آینه‌ای)	۱۶،۶۹۶	۳،۲۲۶	۳،۴۴۷	۱،۹۹۹	۴،۸۴۶
درصد اختلاف	۲۲/۹۶	۸۲/۶۲	۸۸/۰۲	۱۲۰/۰۸	۸۱/۸۱

* تمامی آمار ثبت شده بر اساس گزارش مرکز تجارت جهانی است.

نمودار ۱. روند پنج ساله آمار واردات چیپس پلی پروپیلن به کشور و آمار آینه‌ای بر حسب ارزش دلاری و ارزش وزنی

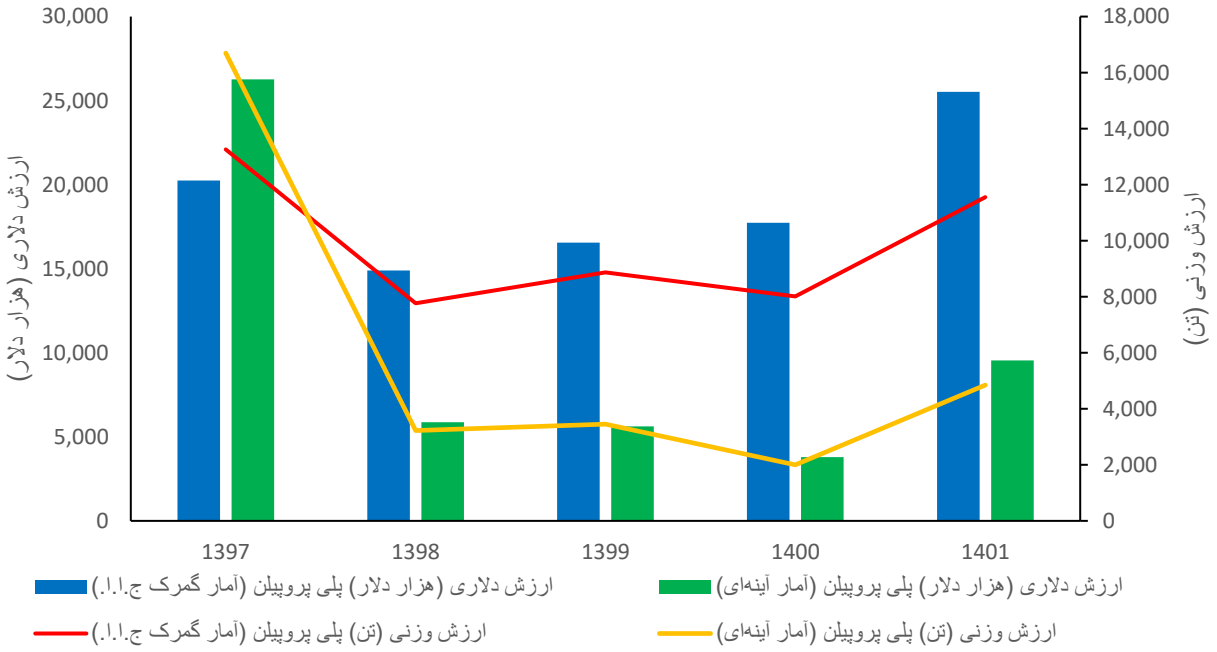

جدول ۳. **ارزش دلاری** چیپس پلی اتیلن ترفتالات (۳۹۰۷۶۱ و ۳۹۰۷۶۹) وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (هزار دلار)

	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
پلی اتیلن ترفتالات (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۹۰،۹۳۹	۱۲۱،۹۰۵	۵۳،۳۷۸	۱۷۳،۹۳۲	۱۵۵،۵۴۴
پلی اتیلن ترفتالات (آمار آینه‌ای)	۶۰،۷۳۴	۹۴،۶۶۵	۳۶،۴۴۶	۹۱،۴۹۹	۴۶،۶۴۸
CIF/FOB	۱/۵	۱/۲۹	۱/۴۶	۱/۹۰	۳/۳۳

جدول ۴. **ارزش وزنی** چیپس پلی اتیلن ترفتالات (۳۹۰۷۶۱ و ۳۹۰۷۶۹) وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (تن)

	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
پلی اتیلن ترفتالات (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۷۱،۰۸۳	۹۴،۸۲۷	۶۰،۱۲۸	۱۵۹،۳۲۴	۱۱۴،۴۲۷
پلی اتیلن ترفتالات (آمار آینه‌ای)	۴۸،۴۳۳	۸۱،۶۹۸	۴۴،۲۴۵	۸۸،۳۶۰	۳۶،۱۶۵
درصد اختلاف	۳۷/۹۰	۱۴/۸۷	۳۰/۴۴	۵۷/۳۰	۱۰۳/۹۴

* تمامی آمار ثبت شده بر اساس گزارش مرکز تجارت جهانی است.

نمودار ۲. روند پنج ساله آمار واردات چیپس پلی اتیلن ترفتالات به کشور و آمار آینه‌ای بر حسب ارزش دلاری و ارزش وزنی

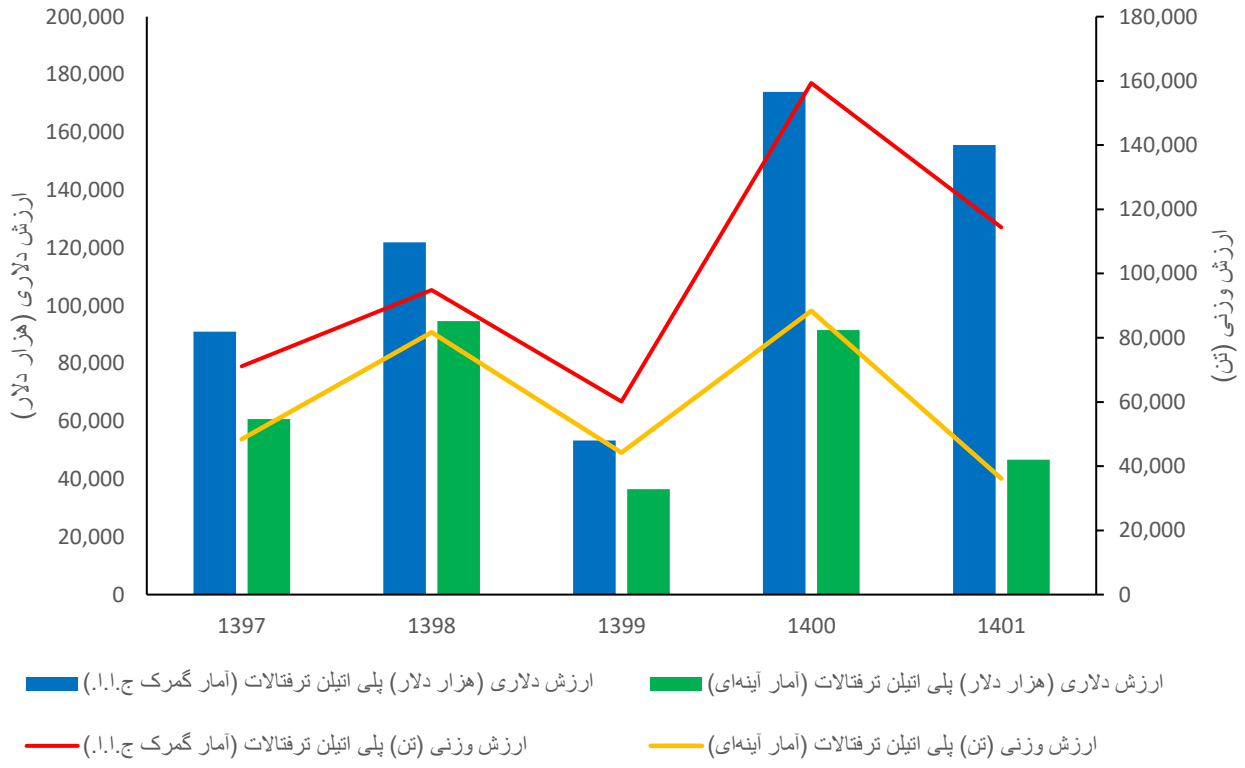

جدول ۵. **ارزش دلاری** چیپس نایلون (۳۹۰۸۹۰) وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (هزار دلار)

	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
نایلون (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۵،۶۶۴	۷،۵۲۵	۵،۶۹۴	۶،۴۵۵	۷،۹۴۴
نایلون (آمار آینه‌ای)	۴،۸۳۳	۴،۳۶۶	۴،۶۷۲	۴،۷۴۰	۳،۸۱۳
CIF/FOB	۱/۱۷	۱/۷۲	۱/۲۲	۱/۳۶	۲/۰۸

جدول ۶. **ارزش وزنی** چیپس نایلون (۳۹۰۸۹۰) وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (تن)

	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
نایلون (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۱،۹۹۷	۳،۰۳۰	۲،۵۰۴	۲،۱۹۲	۲،۴۸۵
نایلون (آمار آینه‌ای)	۲،۵۳۷	۱،۷۷۱	۲،۰۶۱	۱،۶۴۷	۱،۴۶۷
درصد اختلاف	۲۳/۸۲	۵۲/۴۵	۱۹/۴۱	۲۸/۳۹	۵۱/۵۲

* تمامی آمار ثبت شده بر اساس گزارش مرکز تجارت جهانی است.

نمودار ۳. روند پنج ساله آمار واردات چیپس نایلون به کشور و آمار آینه‌ای بر حسب ارزش دلاری و ارزش وزنی

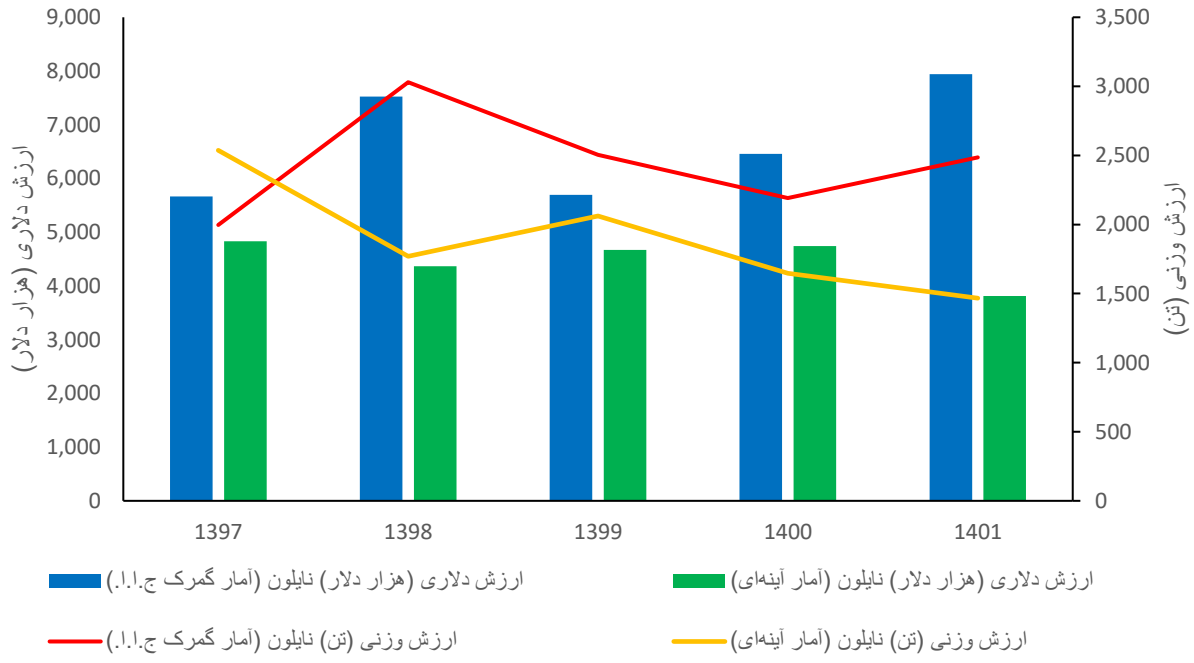

نمودار ۴. روند **ارزش دلاری** وادرات انواع چیپس به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (هزار دلار)

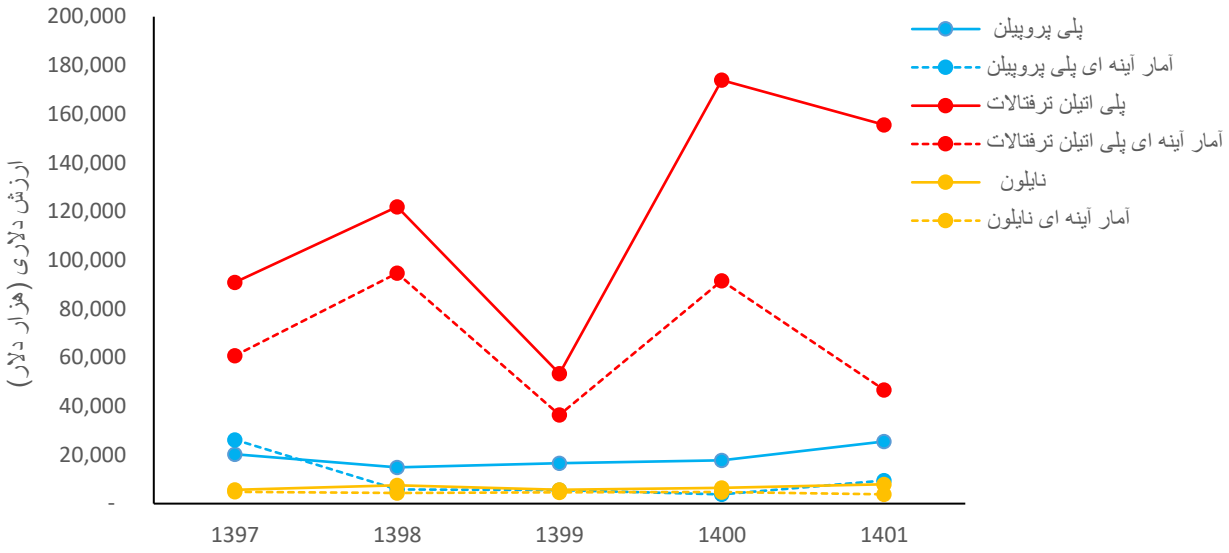

نمودار ۵. روند **ارزش وزنی** وادرات انواع چیپس به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (تن)

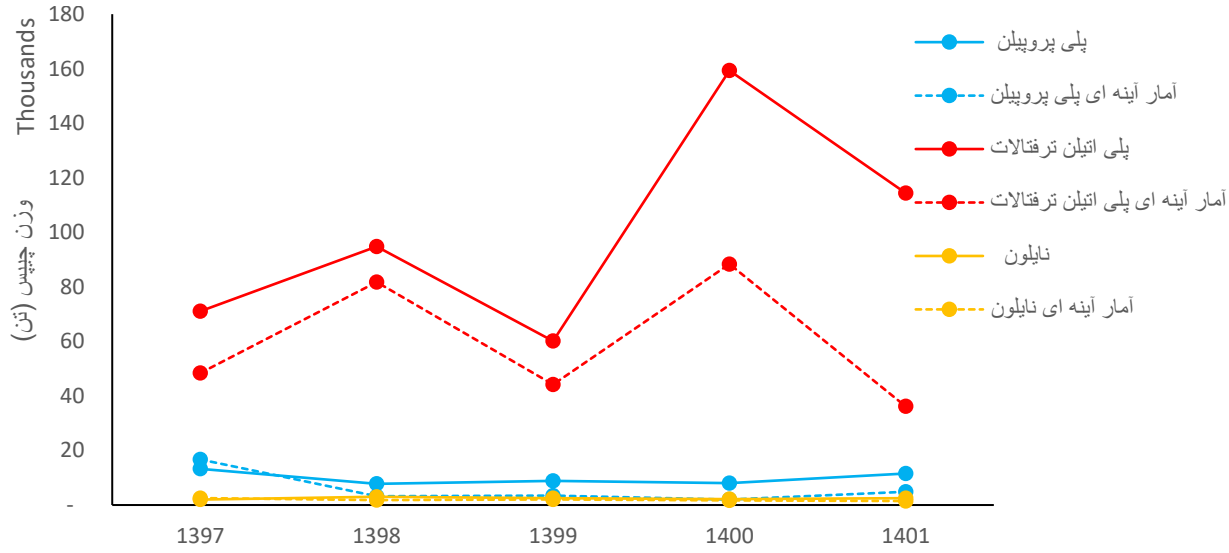

همانطور که قبلا به آن اشاره شد، عمده چیپس وارد شده به کشور، از نوع پلی اتیلن ترفتالات می‌باشد، بنابراین روند مجموع کل انواع چیپس‌های وارد شده به کشور، از چیپس پلی اتیلن ترفتالات تبعیت می‌کند.

جدول ۷. متوسط قیمت به ازای هر کیلو چیپس در پنج سال اخیر (دلار/کیلوگرم)

متوسط قیمت (دلار/کیلوگرم)	پلی پروپیلن (آمار گمرک ج.ا.ا.)	پلی پروپیلن (آمار آینه‌ای)	پلی اتیلن ترفتالات (آمار گمرک ج.ا.ا.)	پلی اتیلن ترفتالات (آمار آینه‌ای)	نایلون (آمار گمرک ج.ا.ا.)	نایلون (آمار آینه‌ای)
۱۴۰۱	۲/۲۱	۱/۹۷	۱/۳۶	۱/۲۹	۳/۲۰	۲/۶۰
۱۴۰۰	۲/۲۲	۱/۸۹	۱/۰۹	۱/۰۴	۲/۹۴	۲/۸۸
۱۳۹۹	۱/۸۷	۱/۶۳	۰/۸۹	۰/۸۲	۲/۲۷	۲/۲۷
۱۳۹۸	۱/۹۲	۱/۸۲	۱/۲۹	۱/۱۶	۲/۴۸	۲/۴۷
۱۳۹۷	۱/۵۳	۱/۵۷	۱/۲۸	۱/۲۵	۲/۸۴	۱/۹۱

* محاسبه شده بر اساس داده‌های جدول ۱ الی ۶

نمودار ۶. روند تغییرات متوسط قیمت چیپس در پنج سال اخیر

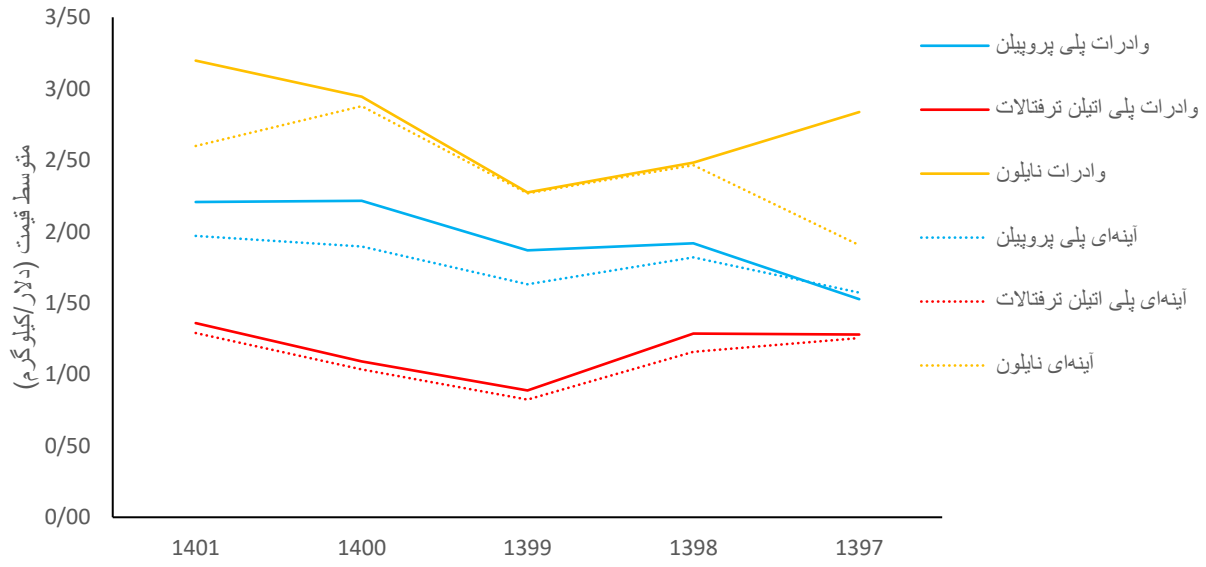

همانطور که در نمودار و جدول بالا قابل مشاهده است، بیشترین میزان نرخ متوسط قیمت برای چیپس نایلون محاسبه شده است. در بازه ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۰ اختلاف بین متوسط قیمت در چیپس نایلون برای گزارشات وادرات کشور و گزارشات آینه‌ای، بسیار ناچیز و قابل چشم پوشی بوده است. در حالی که در سال ۱۴۰۱ این اختلاف افزایش داشته است. کمترین میزان اختلاف بین متوسط قیمت بر اساس گزارشات وادرات و گزارشات آینه‌ای متعلق به چیپس پلی اتیلن ترفتالات می‌باشد. از سال ۱۳۹۹ به بعد، قیمت دلار این کالا روند افزایشی داشته است به طوری که قیمت پایه در سال ۱۳۹۹ از ۰/۸۹ دلار به ازا هر کیلو چیپس پلی اتیلن ترفتالات، به قیمت پایه ۱/۳۶ دلار در سال ۱۴۰۱ رسیده است. از سال ۱۳۹۸ به بعد، در خصوص چیپس پلی پروپیلن شاهد اختلاف متوسط قیمت محاسبه شده هستیم البته در دو سال اخیر تغییرات چندانی در خصوص قیمت پایه این محصول مشاهده نمی‌شود.

نمودار ۷. روند ارزش دلاری انواع چیپس توسط ۵ کشور برتر صادرکننده به کشور در پنج سال اخیر (هزار دلار)

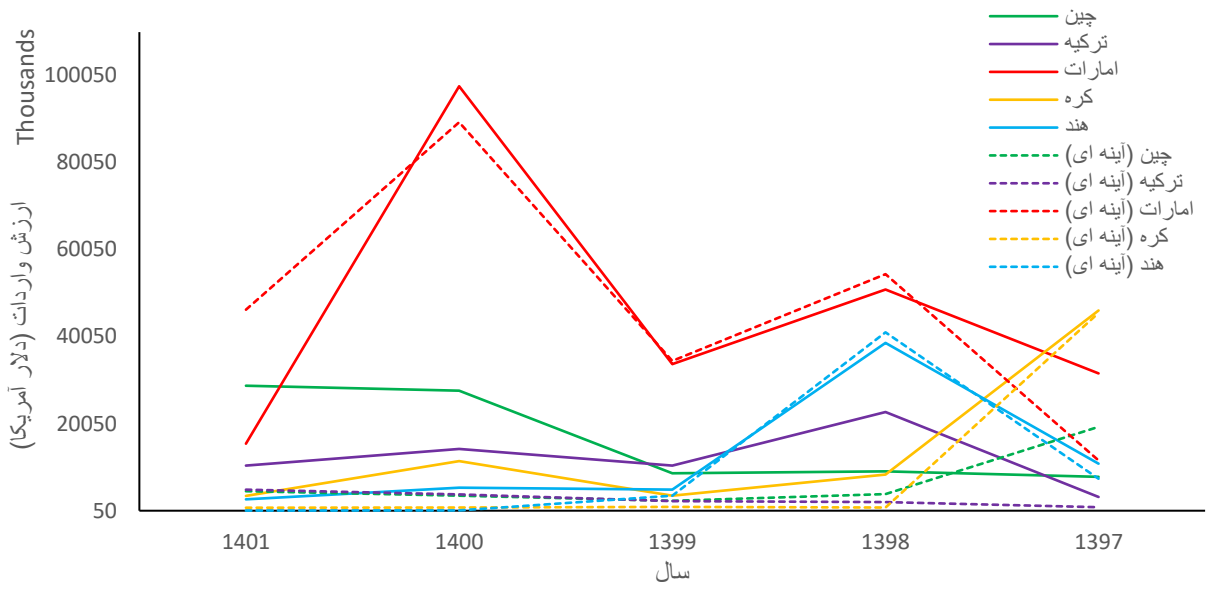

همانطور که در نمودار بالا قابل مشاهده است، در ۵ سال اخیر، عمده مبدا واردات چیپس پلیمری به کشور، امارات بوده است، که در سال ۱۴۰۱، واردات از این کشور به شدت کاهش داشته است به طوری که از حدود ۹۸ میلیون دلار واردات چیپس در سال ۱۴۰۰، به حدود ۱۵ میلیون دلار در سال ۱۴۰۱ رسیده است.

جدول ۸. آمار ۵ ساله واردات مجموع انواع چیپس به کشور و آمار آینه‌ای ثبت شده توسط کشورهای مبدا

	ارزش دلاری (آمار گمرک ج.ا.ا.)	ارزش دلاری (آمار آینه‌ای)	CIF/FOB	وزن (تن) (آمار گمرک ج.ا.ا.)	وزن (تن) (آمار آینه‌ای)	درصد اختلاف	متوسط قیمت (آمار گمرک ج.ا.ا.) (دلار/کیلوگرم)	متوسط قیمت (آینه ای) (دلار/کیلوگرم)
۱۴۰۱	۱۸۹،۰۰۲،۰۰۰	۶۰،۰۰۶،۰۰۰	۳/۱۵	۱۲۸،۴۶۷	۴۲،۴۷۸	۱۰۰/۶۰	۱/۴۷	۱/۴۱
۱۴۰۰	۱۹۸،۱۲۳،۰۰۰	۱۰۰،۰۲۷،۰۰۰	۱/۹۸	۱۶۹،۵۲۲	۹۲،۰۰۶	۵۹/۲۸	۱/۱۷	۱/۰۹
۱۳۹۹	۷۵،۶۳۲،۰۰۰	۴۶،۷۳۸،۰۰۰	۱/۶۲	۷۱،۴۹۸	۴۹،۷۵۳	۳۵/۸۷	۱/۰۶	۰/۹۴
۱۳۹۸	۱۴۴،۳۲۵،۰۰۰	۱۰۴،۹۰۱،۰۰۰	۱/۳۸	۱۰۵،۶۲۴	۸۶،۶۹۵	۱۹/۶۹	۱/۳۷	۱/۲۱
۱۳۹۷	۱۱۶،۸۴۴،۰۰۰	۹۱،۸۲۳،۰۰۰	۱/۲۷	۸۶،۳۳۸	۶۷،۶۶۶	۲۴/۲۵	۱/۳۵	۱/۳۶

* آمار ثبت شده بر اساس گزارش مرکز تجارت جهانی است.

نمودار ۸. روند پنج ساله آمار واردات چیپس به کشور و آمار آینه‌ای بر حسب ارزش دلاری و تن چیپس

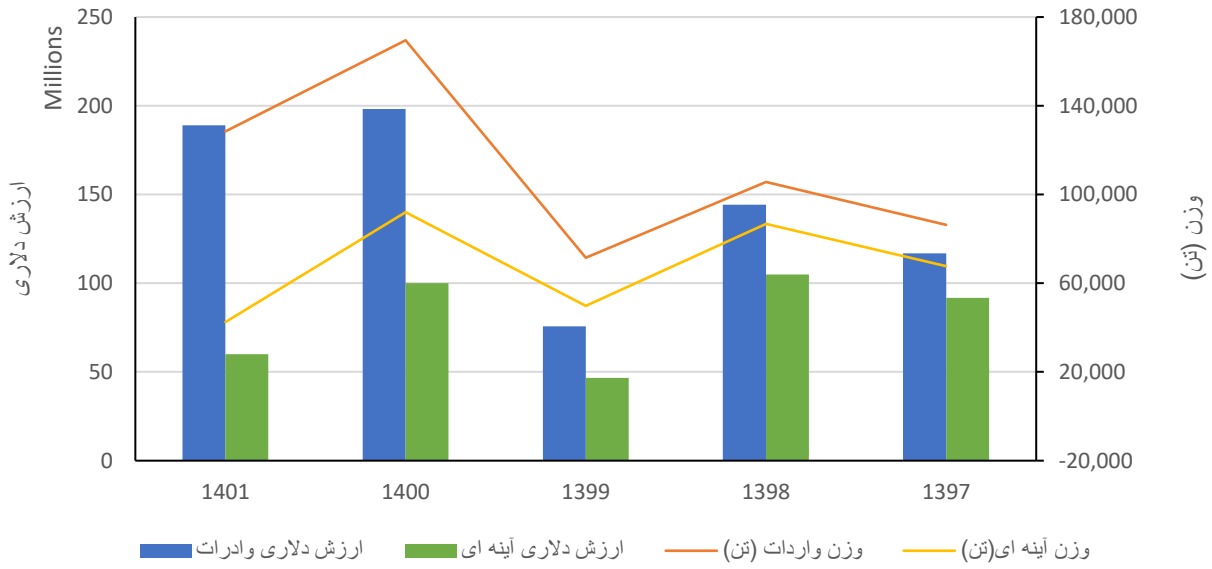

همانطور که در جدول و نمودار بالا مشخص است، به طور کلی میزان واردات چیپس به کشور در ۵ سال اخیر افزایش یافته است، در حالی که بر اساس گزارشات آینه‌ای، میزان واردات کاهش داشته است و این روند در خصوص ارزش دلاری چیپس نیز مشاهده می‌شود که باعث شده متوسط قیمت به ازای هر کیلو چیپس در آمار وادرات و آمار آینه‌ای اختلاف بسیار کمی داشته باشند در حالی که اختلافات آمار آینه‌ای و آمار وادرات کشور رو به افزایش است.

۲. بررسی تطبیقی آمار آینه‌ای واردات با داده‌های گمرک ج.ا.ا. در ردیف تعرفه الیاف نساجی (در بازه ۵ ساله اخیر)

آمار واردات الیاف به کشور بر حسب ارزش دلاری و ارزش وزنی آن در ۵ سال گذشته و همچنین گزارشات آینه‌ای ثبت شده توسط کشورهای تامین کننده در جداول ۹ تا ۱۶ ارائه شده است.

الیاف پنبه با ردیف تعرفه ۵۲۰۱ الی ۵۲۰۳، از سال ۱۳۹۷ به بعد، شاهد رشد اختلاف بین آمار ارزش دلاری ثبت شده در گمرگ و ارزش دلاری آینه‌ای هستند، همچنین در دو سال گذشته اختلاف ارزش وزنی ثبت شده الیاف پنبه وارد شده به کشور، با گزارشات آینه‌ای در حال افزایش بوده است به طوری که در سال ۱۴۰۱، بیش از ۲۳ درصد اختلاف بین این دو آمار وجود داشته است.

در خصوص سایر الیاف طبیعی (با کد تعرفه‌های ۵۰۰۲، ۵۱۰۱، ۵۱۰۵، ۵۳۰۳)، عمدتا ارزش دلاری گزارش شده بیشتر از ارزش دلاری آینه‌ای بوده است و از سال ۱۳۹۹ به بعد روند افزایش میزان اختلاف بین ارزش وزنی گزارشات گمرک و گزارشات آینه‌ای را شاهد هستیم.

ارزش دلاری الیاف پلی استر (با کد تعرفه‌های ۵۵۰۶۲۰، ۵۵۰۳۲۰، ۵۵۰۱۲۰)، در پنج سال اخیر، بیشتر از ارزش دلاری آینه‌ای ثبت شده توسط کشورهای تامین کننده آن بوده است، همچنین در سه سال اخیر این اختلاف بیشتر نیز شده است به طوری که نسبت CIF/FOB در این الیاف از ۱/۱۶ در سال ۱۳۹۸ به حدود ۱۰ در سال ۱۴۰۱ رسیده است. از طرفی آمار ارزش وزنی ثبت شده گمرکی و آینه‌ای این الیاف نیز بیانگر افزایش رشد اختلاف میان میزان الیاف پلی استر وارد شده به کشور و آمار آینه‌ای می‌باشد زیرا از حدود ۲ درصد اختلاف آماری در سال ۱۳۹۷، به ۱۵۶ درصد اختلاف در سال ۱۴۰۱ رسیده است.

در خصوص سایر الیاف مصنوعی نیز اگرچه ارزش دلاری ثبت شده توسط گمرک ایران تقریبا در ۵ سال اخیر ثابت مانده است، اما آمار ثبت شده آینه‌ای توسط سایر کشورها روند کاهش داشته است. همین امر باعث افزایش میزان اختلاف در نسبت CIF/FOB شده است که به حدود ۵ رسیده است. از طرفی ارزش وزنی سایر الیاف مصنوعی وارد شده به کشور بر اساس گزارشات ایران تقریبا ثابت مانده است در حالی که بر اساس گزارشات آینه‌ای سایر کشورها تقریبا به نصف رسیده است و ما شاهد اختلاف ۱۰۰ درصدی در سال ۱۴۰۱ در خصوص گزارشات آینه‌ای و گزارشات گمرگ در این گروه کالایی هستیم.

جدول ۹. **ارزش دلاری** الیاف پنبه (۵۲۰۱ الی ۵۲۰۳) وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (هزار دلار)

	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
الیاف پنبه (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۱۳۸،۲۵۷	۲۰۱،۶۰۹	۱۳۶،۷۲۱	۲۱۵،۲۳۳	۲۷۰،۱۳۷
الیاف پنبه (آمار آینه‌ای)	۱۵۸،۶۵۵	۱۶۴،۰۲۳	۱۱۸،۲۶۹	۱۴۶،۵۰۵	۱۶۶،۰۹۸
CIF/FOB	۰/۸۷	۱/۲۳	۱/۱۶	۱/۴۷	۱/۶۳

جدول ۱۰. **ارزش وزنی** الیاف پنبه (۵۲۰۱ الی ۵۲۰۳) وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (تن)

	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
الیاف پنبه (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۶۳،۹۸۵	۹۸،۳۵۴	۶۹،۷۶۴	۸۷،۵۵۹	۹۰،۸۴۳
الیاف پنبه (آمار آینه‌ای)	۸۰،۴۹۶	۹۴،۱۵۲	۷۷،۸۲۲	۷۴،۲۲۵	۷۱،۵۰۶
درصد اختلاف	۲۲/۸۶	۴/۳۷	۱۰/۹۲	۱۶/۴۸	۲۳/۸۲

* تمامی آمار ثبت شده بر اساس گزارش مرکز تجارت جهانی است.

نمودار ۹. روند پنج ساله آمار واردات الیاف پنبه به کشور و آمار آینه‌ای بر حسب ارزش دلاری و ارزش وزنی

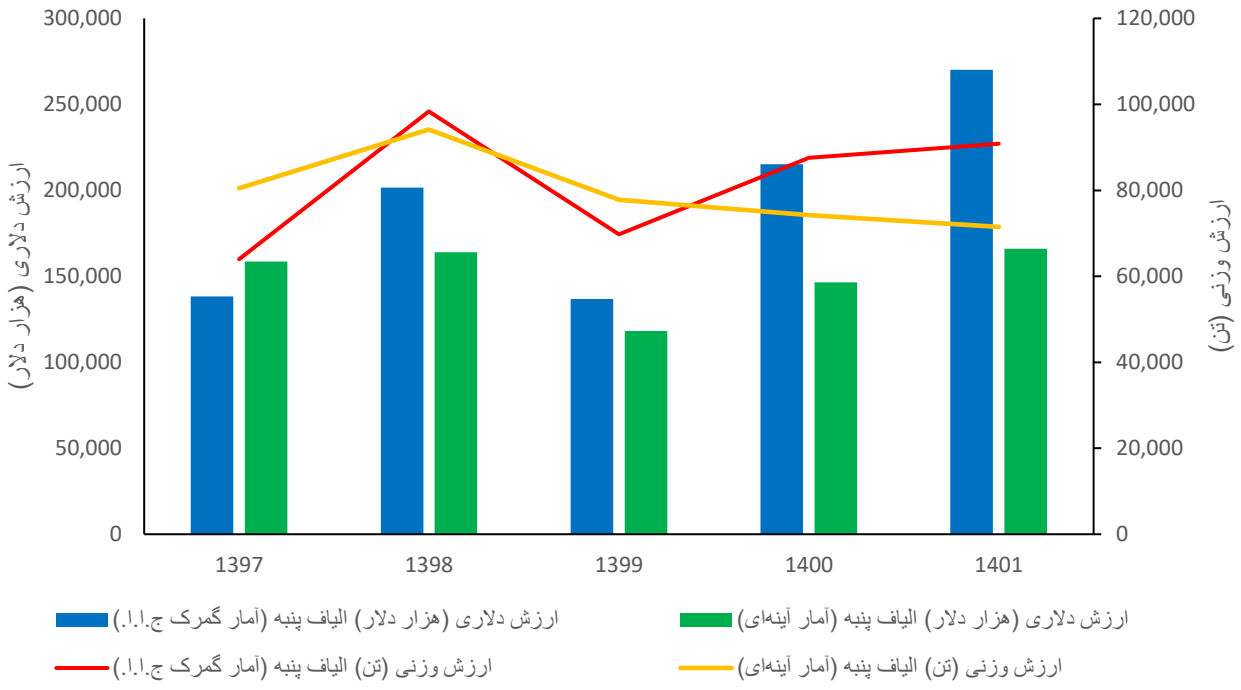

جدول ۱۱. **ارزش دلاری** سایر الیاف طبیعی (۵۰۰۲، ۵۱۰۱، ۵۱۰۵، ۵۳۰۳) وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (هزار دلار)

	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
سایر الیاف طبیعی (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۲۷،۲۱۷	۴۴،۱۶۹	۲۸،۹۸۲	۳۱،۴۹۴	۳۰،۵۴۰
سایر الیاف طبیعی (آمار آینه‌ای)	۲۲،۲۱۶	۳۹،۲۷۹	۱۸،۸۸۱	۲۰،۳۳۱	۱۸،۴۴۹
CIF/FOB	۱،۲۳	۱،۱۲	۱،۵۳	۱،۵۵	۱،۶۶

جدول ۱۲. **ارزش وزنی** سایر الیاف طبیعی (۵۰۰۲، ۵۱۰۱، ۵۱۰۵، ۵۳۰۳) وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (تن)

	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
سایر الیاف طبیعی (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۲،۵۸۹	۴،۲۶۲	۳،۱۸۶	۳،۴۱۰	۳،۹۶۷
سایر الیاف طبیعی (آمار آینه‌ای)	۲،۵۹۸	۴،۴۳۲	۲،۵۹۴	۲،۵۶۶	۲،۷۳۰
درصد اختلاف	۰/۳۵	۳/۹۱	۲۰/۴۸	۲۸/۲۵	۳۶/۹۴

* تمامی آمار ثبت شده بر اساس گزارش مرکز تجارت جهانی است.

نمودار ۱۰. روند پنج ساله آمار واردات سایر الیاف طبیعی به کشور و آمار آینه‌ای بر حسب ارزش دلاری و ارزش وزنی

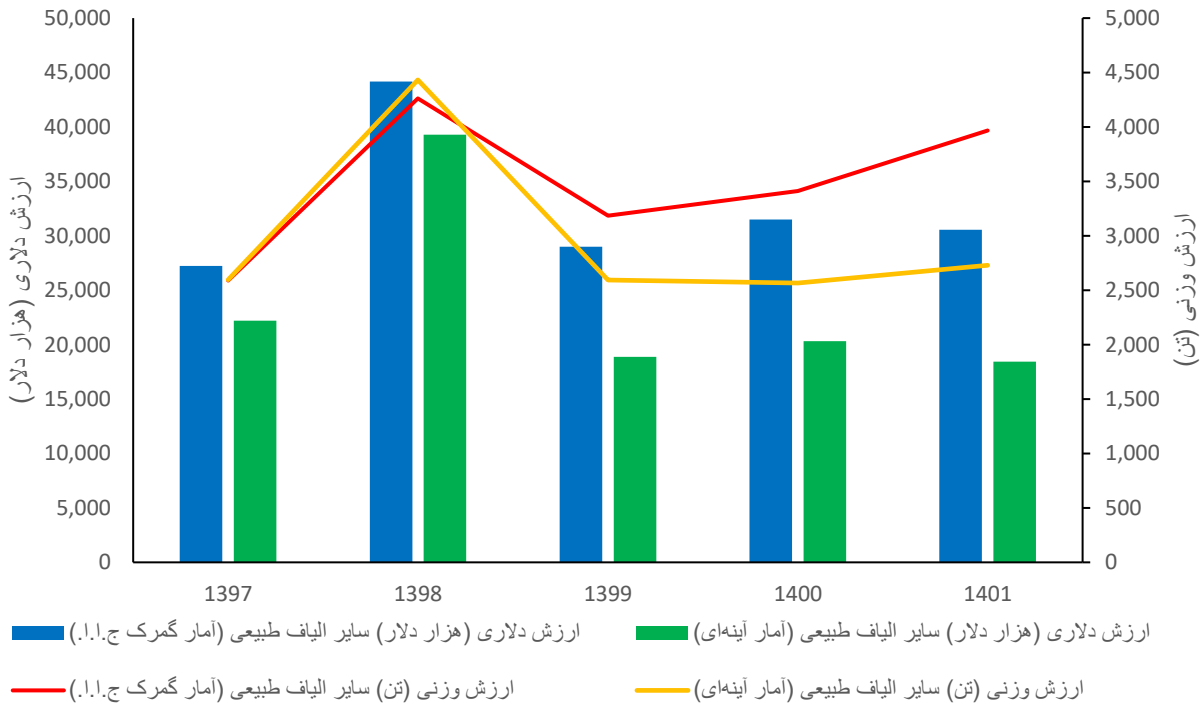

جدول ۱۳. **ارزش دلاری** الیاف پلی استر (۵۵۰۶۲۰، ۵۵۰۳۲۰، ۵۵۰۱۲۰) وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (هزار دلار)

	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
الیاف پلی استر (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۱۰،۳۶۸	۱۸،۲۱۳	۶،۵۰۷	۱۵،۵۰۶	۱۲،۰۸۶
الیاف پلی استر (آمار آینه‌ای)	۸،۷۹۴	۱۱،۲۸۸	۵۶۱	۳،۹۲۲	۱،۲۶۱
CIF/FOB	۱/۱۸	۱/۶۱	۱۱/۶۰	۳/۹۵	۹/۵۸

جدول ۱۴. **ارزش وزنی** الیاف پلی استر (۵۵۰۶۲۰، ۵۵۰۳۲۰، ۵۵۰۱۲۰) وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (تن)

	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
الیاف پلی استر (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۶،۶۲۰	۱۲،۰۶۸	۴،۵۶۱	۱۱،۰۷۷	۷،۸۲۰
الیاف پلی استر (آمار آینه‌ای)	۶،۴۸۷	۹،۰۲۷	۵۰۷	۲،۹۱۴	۹۵۹
درصد اختلاف	۲/۰۳	۲۸/۸۳	۱۵۹/۹۸	۱۱۶/۶۹	۱۵۶/۳۰

* تمامی آمار ثبت شده بر اساس گزارش مرکز تجارت جهانی است.

نمودار ۱۱. روند پنج ساله آمار واردات الیاف پلی استر به کشور و آمار آینه‌ای بر حسب ارزش دلاری و ارزش وزنی

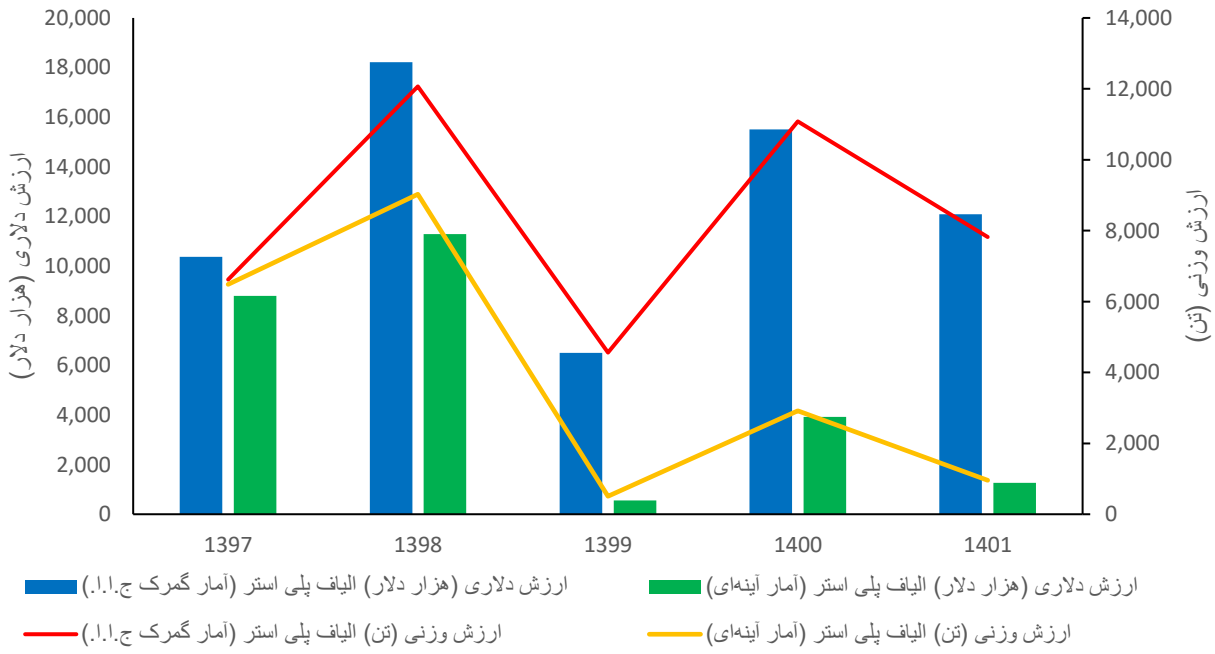

جدول ۱۵. **ارزش دلاری** سایر الیاف مصنوعی وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (هزار دلار)

	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
سایر الیاف مصنوعی (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۳۷۶،۱۷۹	۳۷۹،۵۰۷	۳۳۷،۸۸۵	۳۳۷،۱۶۵	۴۰۱،۹۶۵
سایر الیاف مصنوعی (آمار آینه‌ای)	۱۷۲،۲۲۱	۱۲۹،۱۴۸	۸۴،۷۶۲	۵۸،۱۸۰	۹۳،۵۹۶
CIF/FOB	۲،۱۸	۲،۹۴	۳،۹۹	۵،۸۰	۴/۲۹

جدول ۱۶. **ارزش وزنی** سایر الیاف مصنوعی وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (تن)

	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
سایر الیاف مصنوعی (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۱۵۰،۵۸۴	۱۵۹،۸۸۰	۱۶۲،۸۷۲	۱۱۷،۶۹۱	۱۴۰،۴۶۸
سایر الیاف مصنوعی (آمار آینه‌ای)	۷۳،۳۸۴	۵۶،۸۴۸	۴۶،۳۹۲	۲۷،۸۱۰	۴۱،۶۴۲
درصد اختلاف	۶۸،۹۴	۹۵،۰۸	۱۱۱/۳۲	۱۲۳/۵۵	۱۰۸/۵۳

* تمامی آمار ثبت شده بر اساس گزارش مرکز تجارت جهانی است.

نمودار ۱۲. روند پنج ساله آمار واردات سایر الیاف مصنوعی به کشور و آمار آینه‌ای بر حسب ارزش دلاری و ارزش وزنی

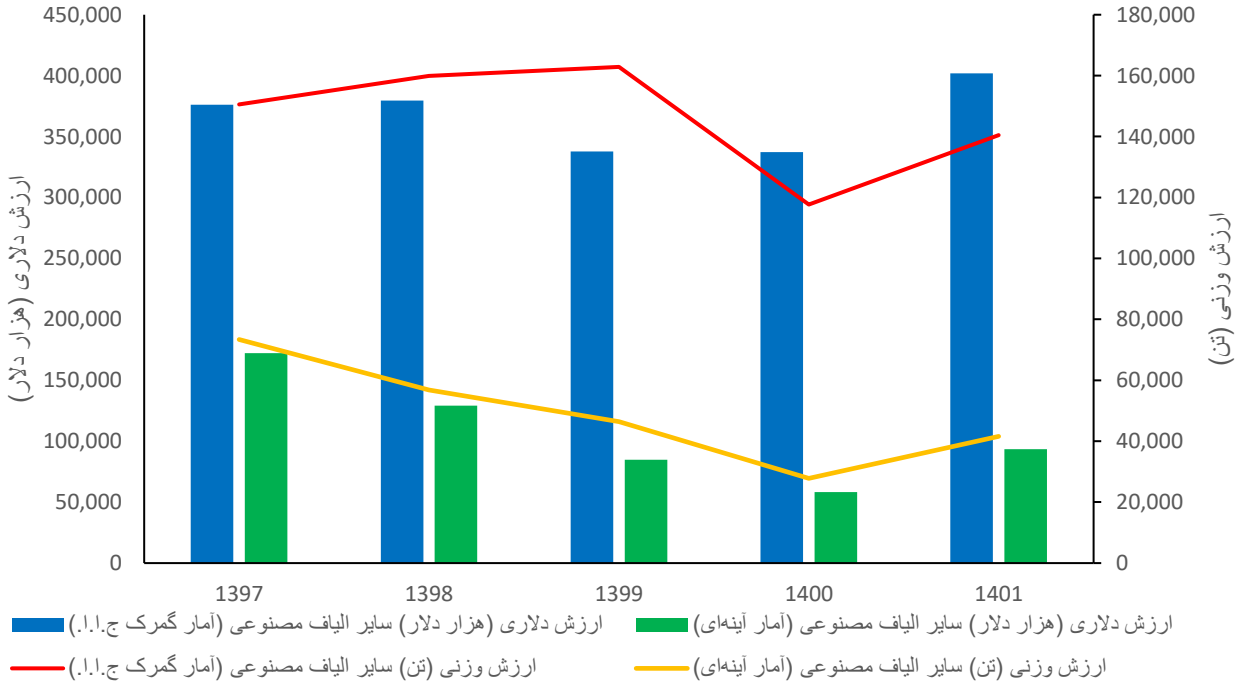

نمودار ۱۳. روند **ارزش دلاری** وادرات انواع الیاف به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (هزار دلار)

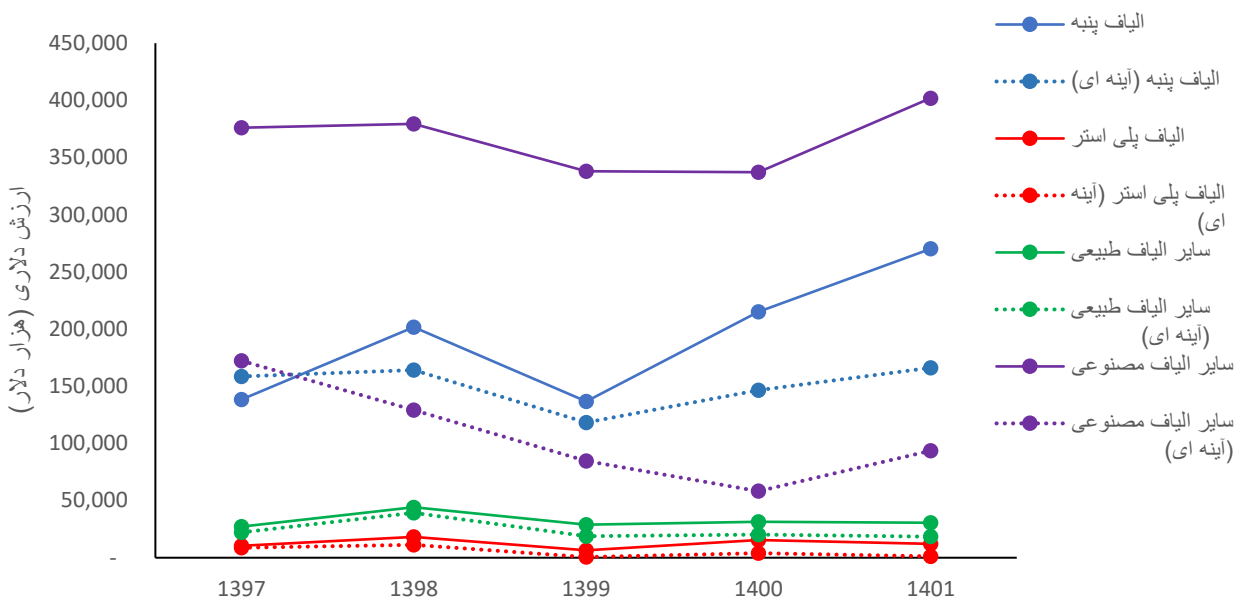

نمودار ۱۴. روند **ارزش وزنی** وادرات انواع الیاف به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (تن)

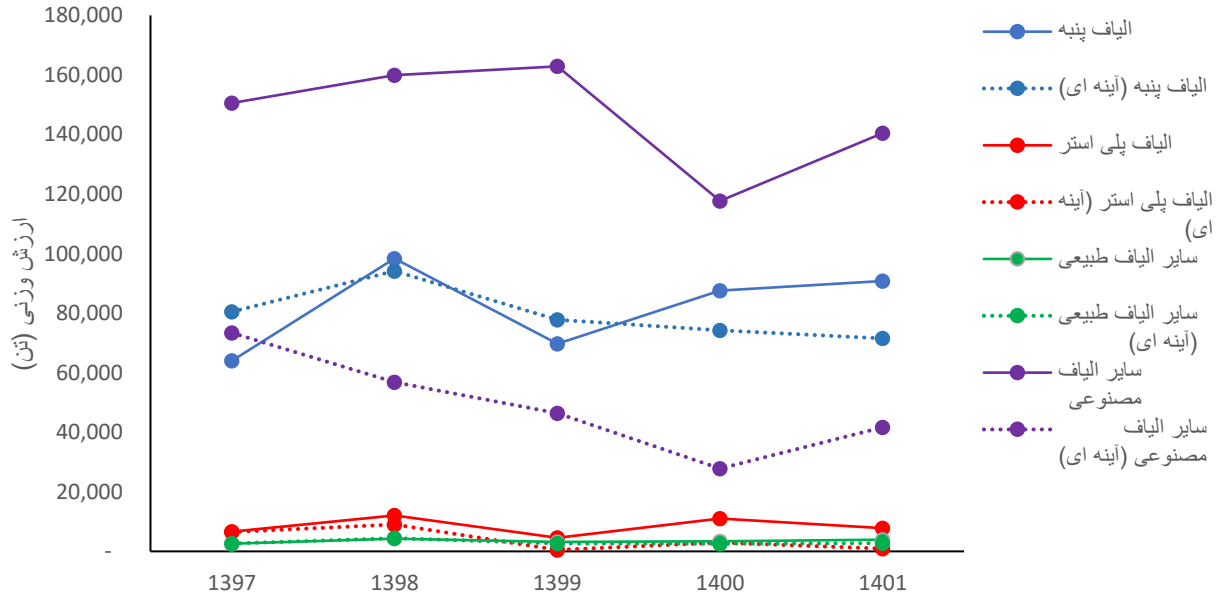

با توجه به نمودار و جدول بالا مشاهده می‌شود که، بر اساس گزارش واردات کشور، الیاف مصنوعی وارد شده به کشور بیشتر از الیاف طبیعی بوده است، در حالی بر اساس گزارش‌های آینه‌ای، الیاف طبیعی بیشتر از الیاف مصنوعی به ایران صادر شده است. در خصوص الیاف طبیعی و الیاف پنبه، مشاهده می‌شود که نسبت CIF/FOB در ۵ سال اخیر روند افزایشی داشته است. از طرفی واردات الیاف پنبه و الیاف طبیعی به کشور بر اساس آمار واردات ایران، در ۵ سال گذشته افزایش داشته است در حالی که با توجه به آمار آینه‌ای، صادرات این نوع الیاف به کشور تغییرات چندانی نداشته است. الیاف پلی استر وارد شده به کشور، بر اساس گزارشات مستقیم، در پنج سال گشته، به طور میانگین هر ساله در حدود ۱۴ میلیون دلار بوده است در حالی که آمار آینه‌ای ثبت شده توسط کشورهای تامین کننده، گویای کاهش صادرات این محصول به ایران است که در نتیجه آن، نسبت CIF/FOB در سه سال اخیر به شدت افزایش داشته است.

جدول ۱۷. متوسط قیمت الیاف در پنج سال اخیر (دلار/کیلوگرم)

متوسط قیمت (دلار/کیلوگرم)	الیاف پنبه (آمار گمرک ج.ا.ا.)	الیاف پنبه (آمار آینه-ای)	سایر الیاف طبیعی (آمار گمرک ج.ا.ا.)	سایر الیاف طبیعی (آمار آینه-ای)	الیاف پلی استر (آمار گمرک ج.ا.ا.)	الیاف پلی استر (آمار آینه-ای)	سایر الیاف مصنوعی (آمار گمرک ج.ا.ا.)	سایر الیاف مصنوعی (آمار آینه‌ای)
۱۴۰۱	۲/۹۷	۲/۳۲	۷/۷۰	۶/۷۶	۱/۵۵	۱/۳۱	۲/۸۶	۲/۲۵
۱۴۰۰	۲/۴۶	۱/۹۷	۹/۲۴	۷/۹۲	۱/۴۰	۱/۳۵	۲/۸۶	۲/۰۹
۱۳۹۹	۱/۹۶	۱/۵۲	۹/۱۰	۷/۲۸	۱/۴۳	۱/۱۱	۲/۰۷	۱/۸۳
۱۳۹۸	۲/۰۵	۱/۷۴	۱۰/۳۶	۸/۸۶	۱/۵۱	۱/۲۵	۲/۳۷	۲/۲۷
۱۳۹۷	۲/۱۶	۱/۹۷	۱۰/۵۱	۸/۵۵	۱/۵۷	۱/۳۶	۲/۵۰	۲/۳۵

* محاسبه شده بر اساس داده‌های جدول ۹ الی ۱۶

نمودار ۱۵. روند تغییرات متوسط قیمت الیاف در پنج سال اخیر

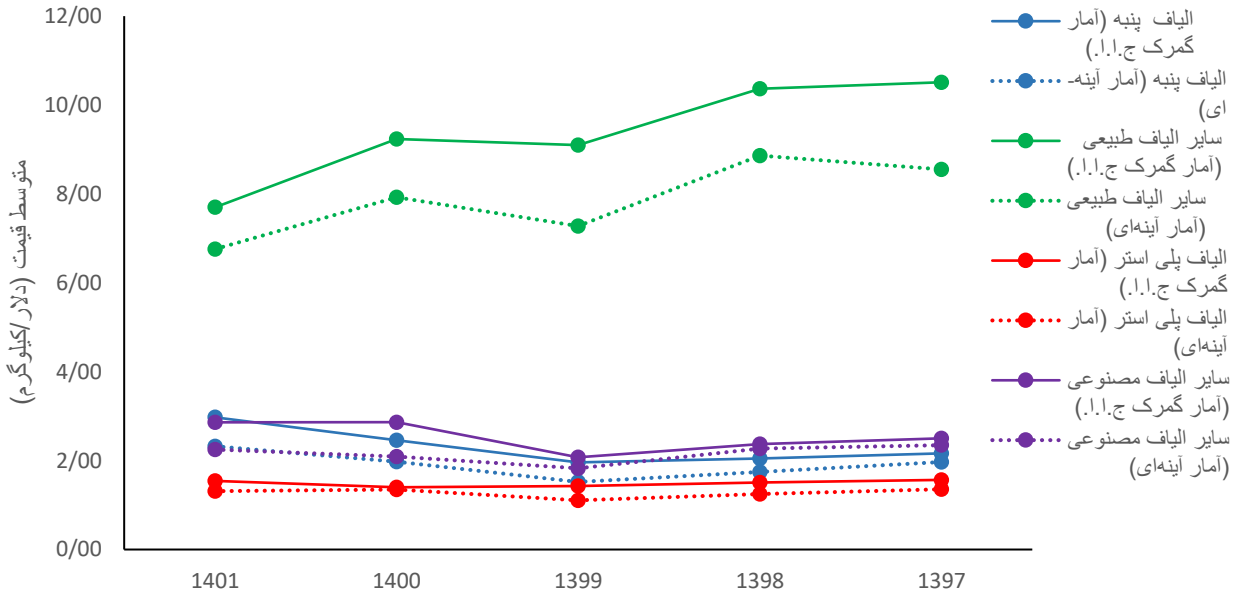

همانطور که در جدول ۱۷ و نمودار ۱۵ مشاهده می‌شود، در خصوص الیاف پنبه مشاهده می‌شود که که متوسط قیمت به ازای هر کیلو الیاف پنبه در ۳ سال گذشته روند افزایشی داشته است و به حدود ۳ دلار رسیده است در حالی بر اساس گزارشات آینه‌ای قیمت متوسط الیاف پنبه در حدود ۲/۳ دلار به ازای هر کیلو است. در خصوص سایر الیاف طبیعی، مشاهده می‌شود که متوسط قیمت در ۵ سال گذشته به طور کلی روند نزولی داشته است، این مسئله در گزارشات آینه‌ای نیز مشاهده می‌شود، اگرچه اختلاف میان متوسط قیمت بر اساس گزارشات گمرک و گزارشات آینه‌ای در سال‌های اخیر در حال کم شدن است. الیاف پلی استر تقریبا متوسط قیمت ثابتی در ۵ سال اخیر داشته‌اند و همچنین اختلاف میان امارهای گمرکی و آمارهای آینه‌ای در این گروه کالایی تقریبا ثابت مانده است. بدین ترتیب، افزایش اختلاف در ارزش دلاری و ارزش وزنی الیاف پلی استر (همانطور که قبلا به آن اشاره شده است) تاثیر چندانی در قیمت متوسط نگذاشته است. در خصوص سایر الیاف مصنوعی، متوسط قیمت بر اساس گزارشات گمرک، از سال ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ روند کاهش داشته است که بر اساس گزارشات آینه‌ای نیز این روند قابل مشاهده است. از طرفی از سال ۱۳۹۹ بر اساس گزارشات آینه‌ای، متوسط قیمت در حالی افزایش بوده است در حالی که در ۲ سال گذشته متوسط قسمت سایر الیاف مصنوعی وارد شده به کشور بر اساس گزارشات گمرک ج.ا.ا. ، ثابت مانده است.

جدول ۱۸. آمار ۵ ساله واردات مجموع انواع الیاف به کشور و آمار آینه‌ای ثبت شده توسط کشورهای مبدا

	ارزش دلاری (آمار گمرک ج.ا.ا.)	ارزش دلاری (آمار آینه‌ای)	CIF/FOB	وزن (تن) (آمار گمرک ج.ا.ا.)	وزن (تن) (آمار آینه-ای)	درصد اختلاف	متوسط قیمت (دلار/کیلوگرم)	متوسط قیمت (دلار/کیلوگرم)
۱۴۰۱	۷۰۳،۶۳۱،۰۰۰	۲۷۹،۴۰۴،۰۰۰	۲/۵۲	۲۴۲،۸۰۹	۱۱۶،۸۳۷	۷۰/۰۵	۲،۹۰	۲،۳۹
۱۴۰۰	۵۹۹،۳۹۸،۰۰۰	۲۲۸،۹۳۸،۰۰۰	۲/۶۲	۲۱۹،۷۳۷	۱۰۷،۵۱۵	۶۸/۵۸	۲،۷۳	۲،۱۳
۱۳۹۹	۵۱۰،۰۹۵،۰۰۰	۲۲۲،۴۷۳،۰۰۰	۲/۲۹	۲۴۰،۳۸۳	۱۲۷،۳۱۵	۶۱/۵۰	۲،۱۲	۱،۷۵
۱۳۹۸	۶۴۳،۴۹۸،۰۰۰	۳۴۳،۷۳۸،۰۰۰	۱/۸۷	۲۷۴،۵۶۴	۱۶۴،۴۵۹	۵۰/۱۶	۲،۳۴	۲،۰۹
۱۳۹۷	۵۵۲،۰۲۱،۰۰۰	۳۶۱،۴۰۷،۰۰۰	۱/۵۳	۲۲۳،۷۷۸	۱۶۲،۸۵۱	۳۱/۵۲	۲،۴۷	۲،۲۲

* آمار ثبت شده بر اساس گزارش مرکز تجارت جهانی است.

نمودار ۱۶. روند پنج ساله آمار واردات الیاف به کشور و آمار آینه‌ای بر حسب ارزش دلاری و ارزش وزنی

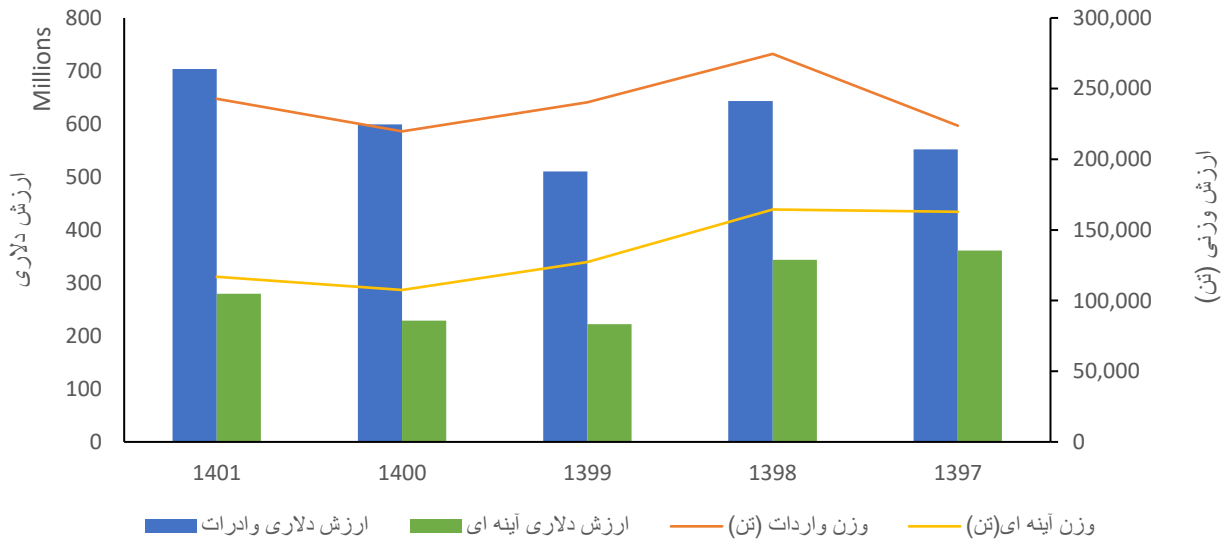

ارزش دلاری انواع الیاف وارد شده به کشور بر اساس گزارشات آینه‌ای، از سال ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ روند کاهشی داشته است، از سال ۱۳۹۹ به بعد روند افزایشی داشته است. بر اساس گزارشات گمرک، شاهد روند افزایشی با شیب بیشتری هستیم که نتیجه آن افزایش نسبت CIF/FOB می‌باشد. دلیل عمده افزایش ارزش دلاری مجموع انواع الیاف، افزایش ارزش دلاری پنبه در ۲ سال اخیر بوده است.

همانطور که مشاهده می‌شود، درصد اختلاف میان آمار ارزش وزنی ثبت شده گمرک و آمار آینه‌ای، در طی ۵ سال اخیر رو به افزایش بوده است.

از طرفی متوسط قیمت بر اساس آمار گمرک و آمار آینه‌ای، از سال ۱۳۹۷ تا سال ۱۳۹۹ روند کاهشی داشته است و از سال ۱۳۹۹ به بعد روند افزایشی داشته است. که ناشی از افزایش متوسط قیمت الیاف پنبه و پلی استر می‌باشد.

۳.بررسی تطبیقی آمار آینه‌ای واردات با داده‌های گمرک ج.ا.ا. در ردیف تعرفه نخ نساجی (در بازه پنج ساله اخیر)

آمار واردات نخ به کشور بر حسب ارزش دلاری و ارزش وزنی آن در ۵ سال گذشته و همچنین گزارشات آینه‌ای ثبت شده توسط کشورهای تامین کننده در جداول ۱۹ الی ۲۳ ارائه شده است.

همانطور که در جدول ۱۹ و ۲۰ مشاهده می‌شود، از سال ۱۳۹۹ به بعد شاهد افزایش واردات نخ پنبه با کد تعرفه (کد تعرفه ۵۲۰۵ الی ۰۷) هستیم البته از سال ۱۳۹۹ به بعد اختلاف ارزش وزنی گزارش شده توسط گمرک و آمار آینه‌ای ثبت شده در حال افزایش است و از حدود ۲ درصد اختلاف در سال ۱۳۹۷ به بیش از ۲۰ درصد در سال ۱۴۰۰رسیده است. همچنین علیرغم واردات با ارزش وزنی بیشتر در دو سال اخیر اما ارزش دلاری گزارش شده گمرک از ارزش دلاری آینه‌ای کمتر می‌باشد.

ارزش دلاری و وزنی نخ تهیه شده از سایر الیاف طبیعی (کد تعرفه ۵۰۰۴ الی ۵۰۰۶، ۵۱۰۶ الی ۵۱۱۰، ۵۳۰۶ الی ۵۳۰۸) بر اساس گزارشات گمرک و آینه‌ای در جداول ۲۱ و ۲۲ ارائه شده است. همانطور که مشاهده می‌شود، اختلاف میان ارقام گزارش شده توسط کمرگ و کشورهای تامین کننده به شدت زیاد است و بر اساس گزارشات گمرک سالانه چیزی در حدود ۳۰ میلیون دلار (بیش از ۲۰ هزار تن) نخ از سایر الیاف طبیعی وارد کشور می‌شود در حالی که بر اساس آمار آینه‌ای، این رقم در حدود ۶۰۰ هزار دلار (حدود ۳۰۰ تن) نخ بود است.

در خصوص نخ‌های تهیه شده از الیاف مصنوعی (کد تعرفه ۵۴۰۱ الی ۵۴۰۶، ۵۵۰۸ الی ۵۵۱۱) از سال ۱۳۹۹ به بعد واردات این نوع نخ رو به افزایش بوده است و همچنین اختلاف میان آمارهای ثبت شده نیز در حال افزایش است. در سال ۱۳۹۷ واردات با ارزش دلاری و وزنی کمتری نسبت به آمار آینه‌ای گزارش شده، در حالی که از سال ۱۳۹۸ به بعد آمار ثبت شده در کمرگ بیشتر از آمار آینه‌ای ثبت شده بوده است که این اختلاف نیز در حال بیشتر شدن نیز هست.

جدول ۱۹. **ارزش دلاری** نخ پنبه (کد تعرفه ۵۲۰۵ الی ۰۷) وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (هزار دلار)

	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
نخ پنبه (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۳۲،۳۵۹	۹۰،۱۸۳	۳۰،۴۱۶	۵۴،۹۲۵	۸۰،۸۹۶
نخ پنبه (آمار آینه‌ای)	۳۰،۰۹۶	۷۹،۹۳۳	۳۴،۶۱۹	۴۹،۲۶۵	۸۸،۵۵۴
CIF/FOB	۱/۰۸	۱/۱۳	۰/۸۸	۱/۱۱	۰/۹۱

جدول ۲۰. **ارزش وزنی** نخ پنبه (کد تعرفه ۵۲۰۵ الی ۰۷) وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (تن)

	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
نخ پنبه (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۱۰،۱۳۳	۳۰،۵۹۹	۱۱،۰۰۳	۱۸،۷۳۸	۲۵،۶۳۰
نخ پنبه (آمار آینه‌ای)	۹،۹۵۵	۲۷،۹۳۸	۱۳،۹۳۰	۱۳،۹۰۶	۲۰،۶۶۳
درصد اختلاف	۱/۷۷	۹/۰۹	۲۳/۴۸	۲۹/۶۰	۲۱/۴۶

* تمامی آمار ثبت شده بر اساس گزارش مرکز تجارت جهانی است.

نمودار ۱۷. روند پنج ساله آمار واردات الیاف پنبه به کشور و آمار آینه‌ای بر حسب ارزش دلاری و ارزش وزنی

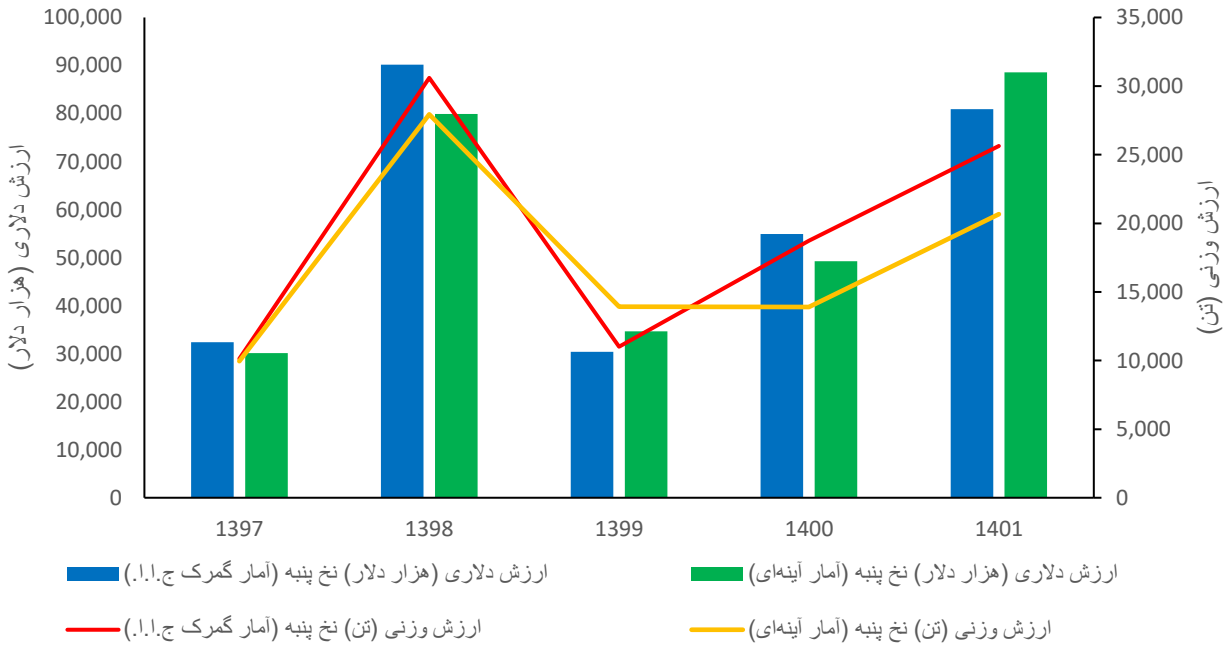

جدول ۲۱. **ارزش دلاری** نخ تهیه شده از سایر الیاف طبیعی، وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (هزار دلار)

	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
نخ تهیه شده از سایر الیاف طبیعی (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۲۷،۱۲۳	۳۵،۶۳۵	۳۸،۶۷۰	۲۸،۸۳۱	۳۵،۹۷۹
نخ تهیه شده از سایر الیاف طبیعی (آمار آینه‌ای)	۴۷۳	۱،۳۴۹	۱۵۱	۵۰۴	۹۶۹
CIF/FOB	۵۷/۳۴	۲۶/۴۲	۲۵۶/۰۹	۵۷/۲۰	۳۷/۱۳

جدول ۲۲. **ارزش وزنی** نخ تهیه شده از سایر الیاف طبیعی، وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (تن)

	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
نخ تهیه شده از سایر الیاف طبیعی (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۲۱،۶۰۵	۲۸،۴۵۶	۲۶،۸۰۵	۱۷،۰۵۷	۲۱،۸۶۴
نخ تهیه شده از سایر الیاف طبیعی (آمار آینه‌ای)	۱۹۸	۸۹۸	۴۵	۸۳	۳۷۱
درصد اختلاف	۱۹۶/۳۷	۱۸۷/۷۶	۱۹۹/۳۳	۱۹۸/۰۶	۱۹۳/۳۳

* تمامی آمار ثبت شده بر اساس گزارش مرکز تجارت جهانی است.

نمودار ۱۸. روند پنج ساله آمار واردات نخ تهیه شده از سایر الیاف طبیعی به کشور و آمار آینه‌ای بر حسب ارزش دلاری و ارزش وزنی

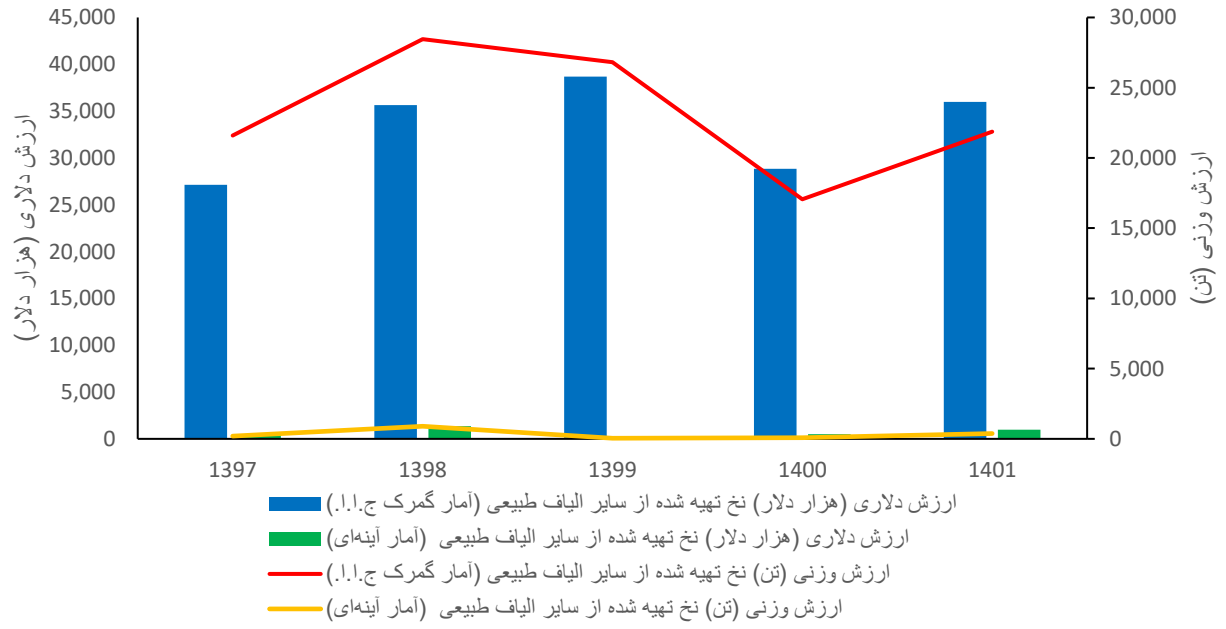

جدول ۲۲. **ارزش دلاری** نخ تهیه شده از الیاف مصنوعی، وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (هزار دلار)

	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
نخ تهیه شده از الیاف مصنوعی (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۱۶۹،۹۹۳	۲۹۲،۸۱۸	۱۶۸،۱۹۳	۲۱۰،۹۵۲	۲۶۳،۴۲۸
نخ تهیه شده از الیاف مصنوعی (آمار آینه‌ای)	۲۲۲،۲۵۲	۲۴۷،۲۷۶	۱۰۵،۷۵۶	۱۵۰،۱۱۶	۱۸۶،۲۱۳
CIF/FOB	۰/۷۶	۱/۱۸	۱/۵۹	۱/۴۱	۱/۴۱

جدول ۲۳. **ارزش وزنی** نخ تهیه شده از الیاف مصنوعی، وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (تن)

	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
نخ تهیه شده از الیاف مصنوعی (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۶۵،۲۷۱	۱۱۳،۵۸۱	۶۶،۴۸۸	۷۸،۵۲۱	۹۹،۶۶۱
نخ تهیه شده از الیاف مصنوعی (آمار آینه‌ای)	۸۰،۷۰۳	۹۶،۳۴۹	۴۶،۴۲۷	۵۲،۷۹۷	۶۳،۴۸۴
درصد اختلاف	۲۱/۱۴	۱۶/۴۲	۳۵/۵۳	۳۹/۱۸	۴۴/۳۵

* تمامی آمار ثبت شده بر اساس گزارش مرکز تجارت جهانی است.

نمودار ۱۹. روند پنج ساله آمار واردات الیاف مصنوعی به کشور و آمار آینه‌ای بر حسب ارزش دلاری و ارزش وزنی

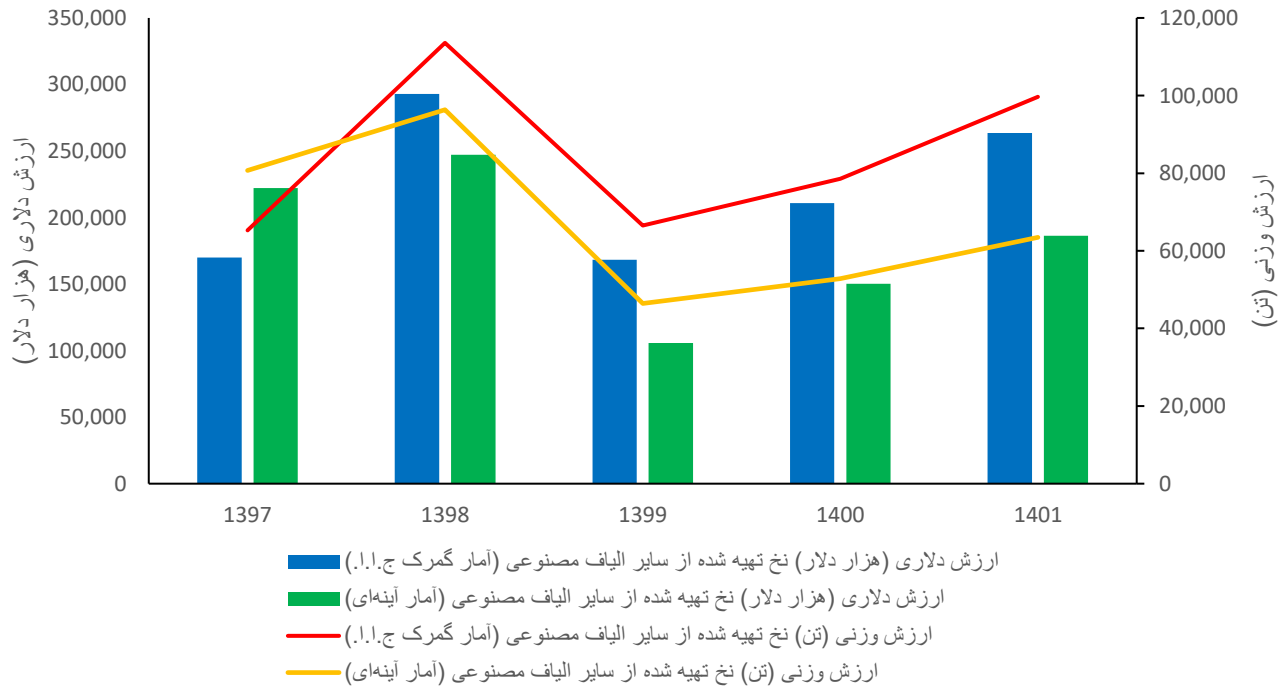

نمودار ۲۰. روند **ارزش دلاری** وادرات انواع نخ به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (هزار دلار)

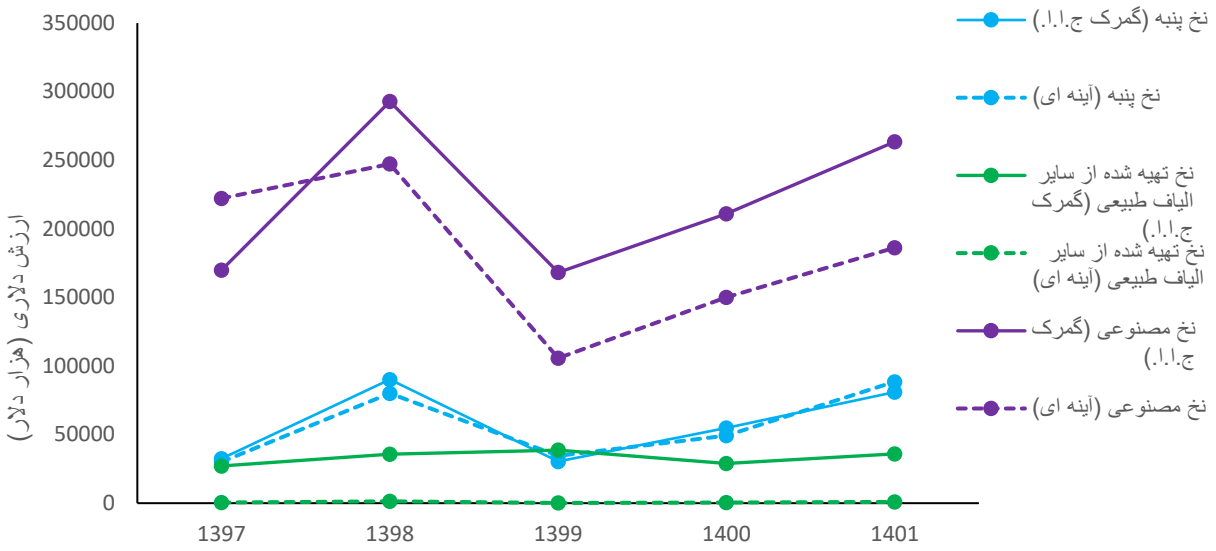

نمودار ۲۱. روند **ارزش وزنی** وادرات انواع نخ به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (تن)

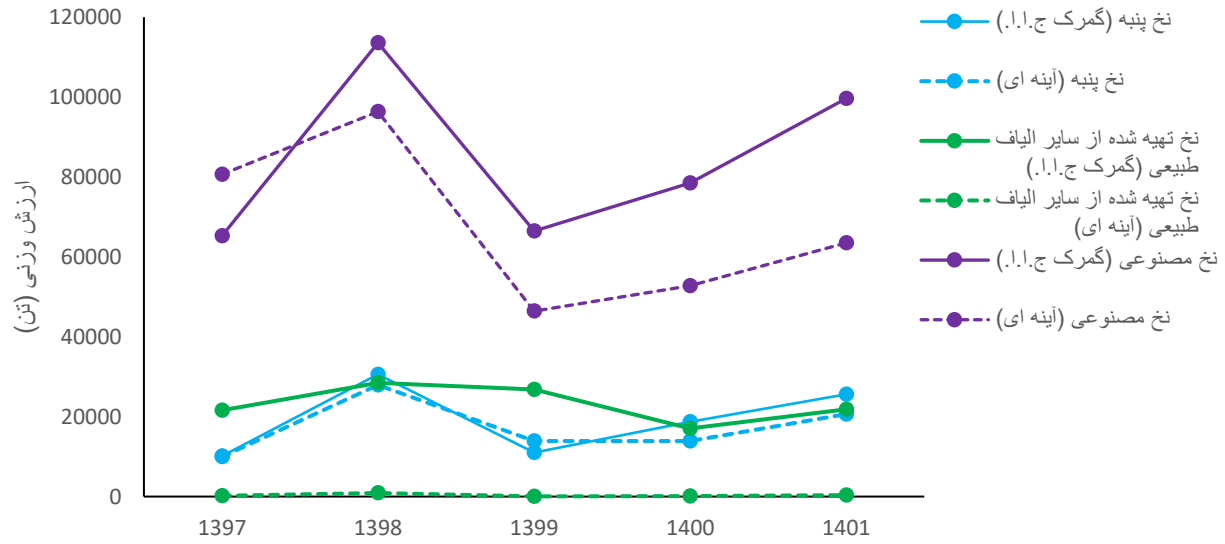

همانطور که در نمودار ۲۰ و ۲۱ مشاهده می‌شود، عمده واردات کشور در حوزه نخ، نخ‌های مصنوعی می‌باشد. از طرفی اگرچه از نظر وزنی، حجم واردات نخ پنبه و سایر نخ‌های تهیه شده از الیاف طبیعی تقریبا برابر هستند و در سه سال اخیر تغییر چندانی در میزان واردات این نخ‌ها نداشته‌ایم، اما از سال ۱۳۹۹ به بعد شاهد افزایش ارزش دلاری ثبت شده در نخ پنبه وارد شده به کشور هستیم.

جدول ۲۴. متوسط قیمت نخ در پنج سال اخیر (دلار/کیلوگرم)

متوسط قیمت (دلار/کیلوگرم)	نخ پنبه (آمار گمرک ج.ا.ا.)	نخ پنبه (آمار آینه‌ای)	نخ تهیه شده از سایر الیاف طبیعی (آمار گمرک ج.ا.ا.)	نخ تهیه شده از سایر الیاف طبیعی (آمار آینه‌ای)	نخ تهیه شده از الیاف مصنوعی (آمار گمرک ج.ا.ا.)	نخ تهیه شده از الیاف مصنوعی (آمار آینه‌ای)
۱۴۰۱	۳/۱۶	۴/۲۹	۱/۶۵	۲/۶۱	۲/۶۴	۲/۹۳
۱۴۰۰	۲/۹۳	۳/۵۴	۱/۶۹	۶/۰۷	۲/۶۹	۲/۸۴
۱۳۹۹	۲/۷۶	۲/۴۹	۱/۴۴	۳/۳۶	۲/۵۳	۲/۲۸
۱۳۹۸	۲/۹۵	۲/۸۶	۱/۲۵	۱/۵۰	۲/۵۸	۲/۵۷
۱۳۹۷	۳/۱۹	۳/۰۲	۱/۲۶	۲/۳۹	۲/۶۰	۲/۷۵

* محاسبه شده بر اساس داده‌های جدول ۱۹ الی ۲۳

نمودار ۲۲. روند تغییرات متوسط قیمت نخ در پنج سال اخیر

با توجه به نمودار و جدول بالا مشاهده می‌شود که متوسط قیمت نخ‌های تهیه شده از الیاف مصنوعی و سایر الیاف طبیعی (به غیر از پنبه) در طی ۵ سال اخیر تقریبا ثابت مانده است، اگرچه در سال ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ شاهد یک افزایش نسبتا شدید در حوزه متوسط قیمت نخ‌های تهیه شده از سایر الیاف طبیعی هستیم.

از طرفی، همانطور که قبلا نیز به آن اشاره شده است، در دو سال اخیر حجم واردات نخ پنبه در گزارشات گمرک بیشتر از گزارشات آینه‌ای بوده است در حالی که ارزش دلاری در گزارشات گمرک کمتر از گزارشات آینه‌ای است، این موضوع باعث کمتر شدن قیمت متوسط نخ پنبه بر اساس گزارشات گمرک نسبت به متوسط قیمت نخ پنبه بر اساس گزارشات آینه‌ای شده است. به همین ترتیب، اگرچه تا سال ۱۳۹۹ متوسط قیمت نخ پنبه بر اساس گزارشات آینه‌ای و گمرک تقریبا برابر بوده است، اما در دو سال اخیر اختلاف این دو در حال افزایش است. از طرفی عمدتا متوسط قیمت نخ پنبه نسبت به سایر نخ‌ها بیشتر بوده است.

جدول ۲۵. آمار ۵ ساله واردات مجموع انواع نخ به کشور و آمار آینه‌ای ثبت شده توسط کشورهای مبدا

	ارزش دلاری (آمار گمرک ج.ا.ا.)	ارزش دلاری (آمار آینه‌ای)	CIF/FOB	وزن (تن) (آمار گمرک ج.ا.ا.)	وزن (تن) (آمار آینه-ای)	درصد اختلاف	متوسط قیمت (آمار گمرک ج.ا.ا.) (دلار/کیلوگرم)	متوسط قیمت (آمار آینه‌ای) (دلار/کیلوگرم)
۱۴۰۱	۳۸۰،۳۰۳،۰۰۰	۲۷۵،۷۳۶،۰۰۰	۱/۳۸	۱۴۷،۱۵۵	۸۴،۵۱۸	۵۴/۰۷	۲،۵۸	۳،۲۶
۱۴۰۰	۲۹۴،۷۰۸،۰۰۰	۱۹۹،۸۸۵،۰۰۰	۱/۴۷	۱۱۴،۳۱۶	۶۶،۷۸۶	۵۲/۴۹	۲،۵۸	۲،۹۹
۱۳۹۹	۲۳۷،۲۷۹،۰۰۰	۱۴۰،۵۲۶،۰۰۰	۱/۶۹	۱۰۴،۲۹۶	۶۰،۴۰۲	۵۳/۳۰	۲،۲۸	۲،۳۳
۱۳۹۸	۴۱۸،۶۳۶،۰۰۰	۳۲۸،۵۵۸،۰۰۰	۱/۲۷	۱۷۲،۶۳۶	۱۲۵،۱۸۵	۳۱/۸۷	۲،۴۲	۲،۶۲
۱۳۹۷	۲۲۹،۴۷۵،۰۰۰	۲۵۲،۸۲۱،۰۰۰	۰/۹۱	۹۷،۰۰۹	۹۰،۸۵۶	۶/۵۵	۲،۳۷	۲،۷۸

* آمار ثبت شده بر اساس گزارش مرکز تجارت جهانی است.

نمودار ۲۳. روند پنج ساله آمار واردات نخ به کشور و آمار آینه‌ای بر حسب ارزش دلاری و ارزش وزنی

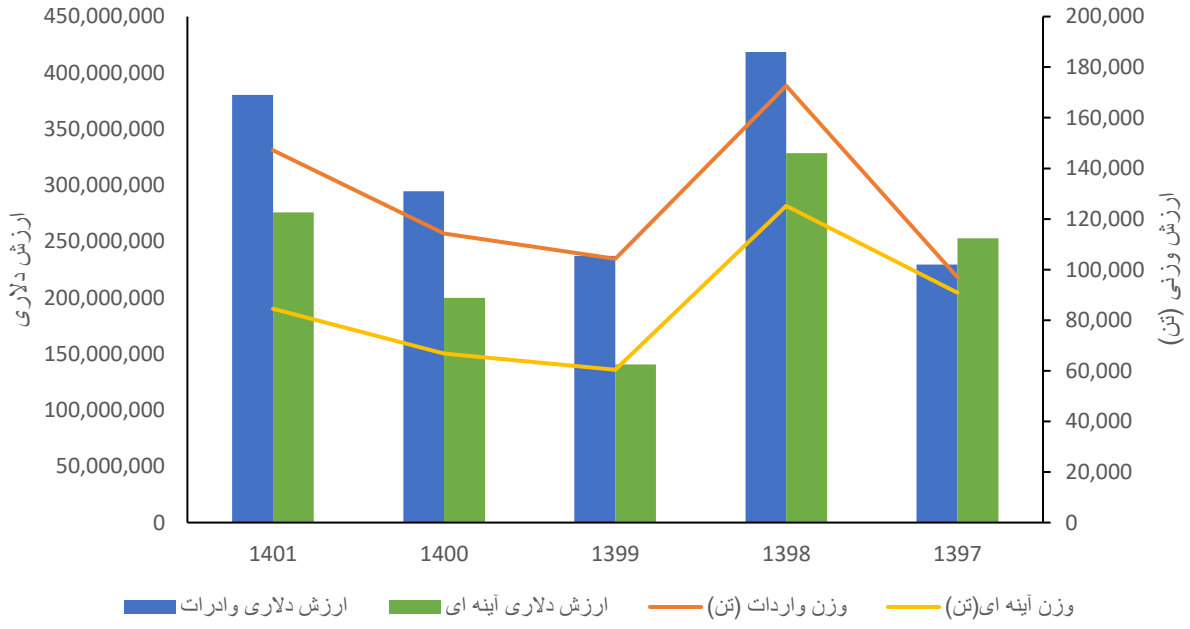

بر اساس جدول ۲۵، به طور کلی، ارزش دلاری و ارزش وزنی واردات انواع نخ در گزارشات گمرک بیشتر از گزارشات آینه‌ای می‌باشد، از طرفی درصد اختلاف ارزش وزنی انواع نخ بر اساس گزارشات آینه‌ای ثبت شده توسط تامین کنندگان، نسبت به ارزش وزنی انواع نخ بر اساس گزارشات گمرک در ۵ سال گذشته رو به افزایش بوده است و از حدود ۶ درصد اختلاف در سال ۱۳۹۷ به بیش از ۵۴ درصد اختلاف در سال ۱۴۰۱ رسیده است.

۴. بررسی تطبیقی آمار آینه‌ای واردات با داده‌های گمرک ج.ا.ا. در ردیف تعرفه پارچه‌های نساجی (در بازه ۱۱ ساله اخیر)

در جدول ۲۶ و ۲۷ ارزش دلاری و وزنی پارچه‌های پنبه‌ای (با کد تعرفه ۵۲۰۸ الی ۵۲۱۲) بر اساس گزارشات آینه‌ای و گمرک در ۱۱ سال اخیر ارائه شده است. همانطور که مشاهده می‌شود، از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۹، ارزش دلاری و وزنی پارچه‌های پنبه‌ای وارد شده به کشور، در گزارشات آینه‌ای بیشتر از گزارشات ثبت شده در گمرک ج.ا.ا. می‌باشد. اما در دو سال اخیر، ارزش وزنی پارچه پنبه‌ای وارد شده به کشور، در آمار آینه‌ای کمتر از آمار ثبت شده در گمرک می‌باشد. اما به طور کلی در دو سال اخیر اختلاف میان آمارهای ثبت شده گمرک و آمار آینه‌ای کاهش یافته است.

آمار ارزش دلاری و ارزش وزنی پارچه‌های کشباف (با کد تعرفه ۶۰۰۱ الی ۶۰۰۶) در جدول ۲۸ و ۲۹ ارائه شده است. از سال ۱۳۹۸ به بعد، روند واردات پارچه کشباف بر اساس گزارشات گمرک صعودی بوده است در حالی که بر اساس گزارشات آینه‌ای تغییرات چندانی نداشته است. از طرفی بر اساس گزارشات آینه‌ای از سال ۱۳۹۱ تا سال ۱۳۹۶، گزارشات آینه‌ای، بیانگر افزایش وادرات پارچه‌های کشباف به کشور بوده است، اما از سال ۱۳۹۶ به بعد، شاهد کاهش واردات پارچه کشباف به کشور بر اساس آمار آینه‌ای هستیم.

در جدول ۳۰ و ۳۱، آمار ارزش دلاری و وزنی پارچه‌های بافته شده از نخ‌های مصنوعی (کد تعرفه ۵۵۱۲ الی ۵۵۱۶، ۵۸۰۱ الی۵۸۱۱، ۵۹۰۱ الی ۵۹۱۱) ارائه شده است. از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۶ ارزش دلاری و ارزش وزنی آمار وادرات پارچه‌های تهیه شده از نخ مصنوعی بر اساس گزارشات آینه‌ای رو به افزایش بوده است. از سال ۱۳۹۶ به بعد، شاهد روند کاهشی در واردات بر اساس گزارشات آینه‌ای هستیم. از طرفی در دو سال گذشته، بر اساس گزارشات ثبت شده گمرک، میزان ارزش دلاری پارچه‌های تهیه شده از الیاف مصنوعی افزایش داشته است و در حالی که ارزش دلاری و ارزش وزنی ثبت شده در آمار آینه‌ای ثابت مانده است بنابراین این موضوع باعث شده تا ارزش دلاری و وزنی واردات ثبت شده در گمرک بیشتر از آمار آینه‌ای ثبت شده در این دو سال بوده است.

جدول ۲۶. ارزش دلاری پارچه پنبه‌ای (با کد تعرفه ۵۲۰۸ الی ۵۲۱۲)، وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در ۱۱ سال اخیر (هزار دلار)

	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
پارچه پنبه (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۵،۶۶۴	۸،۷۷۱	۸،۳۹۰	۶،۹۰۷	۱۰،۲۵۲	۷،۹۳۹	۸،۳۰۲	۲۰،۵۹۱	۹،۹۱۱	۴۱،۵۲۱	۴۷،۱۱۹
پارچه پنبه (آمار آینه‌ای)	۸۸،۵۱۷	۱۴۶،۱۰۲	۱۱۶،۳۸۲	۱۶۹،۳۸۷	۱۹۵،۰۹۰	۱۵۴،۶۴۵	۱۰۴،۱۹۹	۵۱،۴۶۵	۱۰۵،۳۶۸	۶۶،۶۳۳	۴۱،۰۷۵
CIF/FOB	۰/۰۶	۰/۰۶	۰/۰۷	۰/۰۴	۰/۰۵	۰/۰۵	۰/۰۸	۰/۴۰	۰/۰۹	۰/۶۲	۱/۱۵

جدول ۲۷. **ارزش وزنی** پارچه پنبه‌ای (با کد تعرفه ۵۲۰۸ الی ۵۲۱۲)، وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در ۱۱ سال اخیر

	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
پارچه پنبه (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۱،۳۶۳	۱،۹۹۸	۱،۵۷۵	۷۴۱	۱،۲۶۷	۹۲۶	۱،۳۶۲	۳،۶۶۹	۲،۳۴۵	۲۶،۰۱۰	۱۱،۹۷۰
پارچه پنبه (آمار آینه‌ای)	۷،۷۱۵	۱۵،۱۵۹	۱۶،۱۲۷	۱۸،۷۲۰	۲۵،۳۴۹	۲۲،۱۳۱	۱۲،۵۹۶	۱۱،۵۵۱	۱۰،۹۸۳	۹،۸۲۳	۷،۹۲۳

* تمامی آمار ثبت شده بر اساس گزارش مرکز تجارت جهانی است.

نمودار ۲۴. روند ۱۱ ساله آمار واردات پارچه پنبه‌ای به کشور و آمار آینه‌ای بر حسب ارزش دلاری و ارزش وزنی

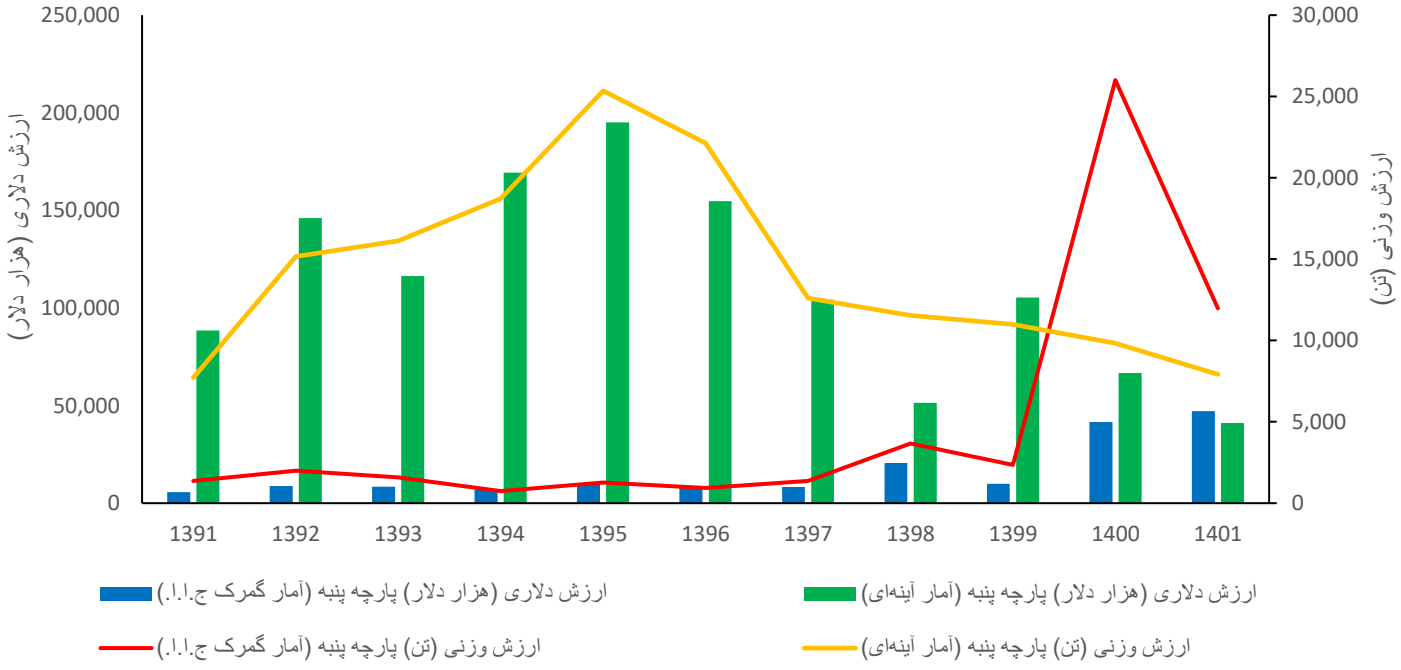

جدول ۲۸. **ارزش دلاری** پارچه کشباف (با کد تعرفه ۶۰۰۱ الی ۶۰۰۶)، وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در ۱۱ سال اخیر (هزار دلار)

	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
پارچه کشباف (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۳،۱۷۴	۳،۷۷۴	۳،۸۴۰	۴،۵۵۹	۹،۷۴۴	۷،۴۵۲	۳،۲۵۳	۱۸،۴۷۹	۲۵،۷۶۳	۵۲،۲۰۶	۵۸،۴۷۷
پارچه کشباف (آمار آینه‌ای)	۱۰۲،۰۶۲	۱۴۹،۵۲۷	۲۶۱،۳۳۵	۲۶۱،۳۳۲	۲۶۱،۴۲۷	۲۸۱،۶۵۰	۲۲۶،۴۰۶	۱۴۸،۶۶۱	۱۰۰،۵۱۵	۱۰۳،۵۸۳	۹۹،۴۸۸
CIF/FOB	۰/۰۳	۰/۰۳	۰/۰۱	۰/۰۲	۰/۰۴	۰/۰۳	۰/۰۱	۰/۱۲	۰/۲۶	۰/۵۰	۰/۵۹

جدول ۲۹. **ارزش وزنی** پارچه کشباف (با کد تعرفه ۶۰۰۱ الی ۶۰۰۶)، وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در ۱۱ سال اخیر (تن)

	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
پارچه کشباف (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۷۷۸	۹۱۶	۹۲۹	۶۵۲	۱،۸۳۷	۱،۵۰۲	۶۲۱	۲،۹۶۹	۴،۷۶۸	۹،۳۷۸	۱۰،۷۳۲
پارچه کشباف (آمار آینه‌ای)	۱۷،۶۹۱	۲۷،۶۹۴	۳۱،۸۰۴	۵۶،۰۷۲	۶۶،۸۳۹	۷۶،۰۸۹	۴۹،۲۳۷	۳۶،۹۵۹	۲۵،۷۲۱	۲۴،۷۰۶	۲۵،۶۶۵

* تمامی آمار ثبت شده بر اساس گزارش مرکز تجارت جهانی است.

نمودار ۲۵. روند ۱۱ ساله آمار واردات پارچه کشباف به کشور و آمار آینه‌ای بر حسب ارزش دلاری و ارزش وزنی

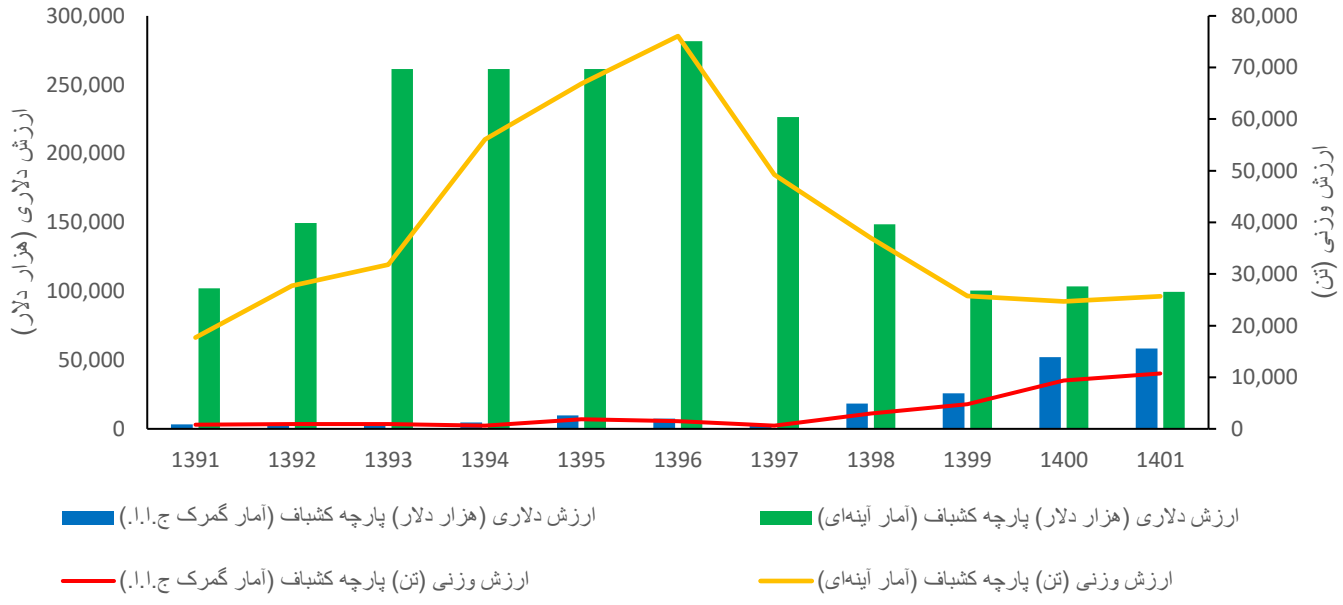

جدول ۳۰. **ارزش دلاری** پارچه تهیه شده از الیاف مصنوعی، وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در ۱۱ سال اخیر (هزار دلار)

	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
پارچه تهیه شده از الیاف مصنوعی (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۱۲۴،۰۰۰	۱۹۷،۰۸۳	۱۶۳،۵۴۸	۱۲۰،۶۵۵	۲۲۴،۶۳۲	۲۱۹،۳۸۶	۹۴،۶۳۵	۱۵۱،۴۲۷	۱۶۵،۸۱۱	۵۳۷،۷۳۱	۵۳۳،۱۷۱
پارچه تهیه شده از الیاف مصنوعی (آمار آینه‌ای)	۸۰۶،۳۸۹	۱،۱۲۵،۹۷۲	۱۱۸۱۲۶۴	۱،۲۱۷،۷۲۹	۱،۴۱۰،۷۴۳	۱،۴۲۱،۴۵۷	۸۵۶،۹۰۲	۶۲۱۶۳۱	۴۴۳،۱۲۴	۳۸۷،۸۶۵	۳۸۵،۰۸۸
CIF/FOB	۰/۱۵	۰/۱۸	۰/۱۴	۰/۱۰	۰/۱۶	۰/۱۵	۰/۱۱	۰/۲۴	۰/۳۷	۱/۳۹	۱/۳۸

جدول ۳۱. **ارزش وزنی** پارچه تهیه شده از الیاف مصنوعی، وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در ۱۱ سال اخیر (تن)

	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
پارچه تهیه شده از الیاف مصنوعی (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۲۷،۴۵۰	۴۶،۴۶۴	۳۳،۴۸۵	۲۲،۸۵۴	۳۵،۳۸۷	۳۶،۸۳۲	۱۵،۷۹۲	۲۳،۹۲۴	۲۶،۹۶۸	۸۷،۵۶۹	۹۲،۲۱۷
پارچه تهیه شده از الیاف مصنوعی (آمار آینه‌ای)	۱۱۹،۵۵۸	۱۵۷،۲۳۸	۱۱۰۲۶۶	۱۷۷،۲۶۰	۲۳۴۸۸۳	۲۸۷،۱۹۸	۱۷۵،۳۱۳	۱۲۴۳۴۸	۶۹،۲۴۲	۷۳۴۵۲	۷۴،۰۱۳

* تمامی آمار ثبت شده بر اساس گزارش مرکز تجارت جهانی است.

نمودار ۲۶. روند ۱۱ ساله آمار واردات پارچه تهیه شده از الیاف مصنوعی به کشور و آمار آینه‌ای بر حسب ارزش دلاری و ارزش وزنی

نمودار ۲۷. روند **ارزش دلاری** وادرات انواع پارچه به کشور و گزارشات آینه‌ای در ۱۱ سال اخیر (هزار دلار)

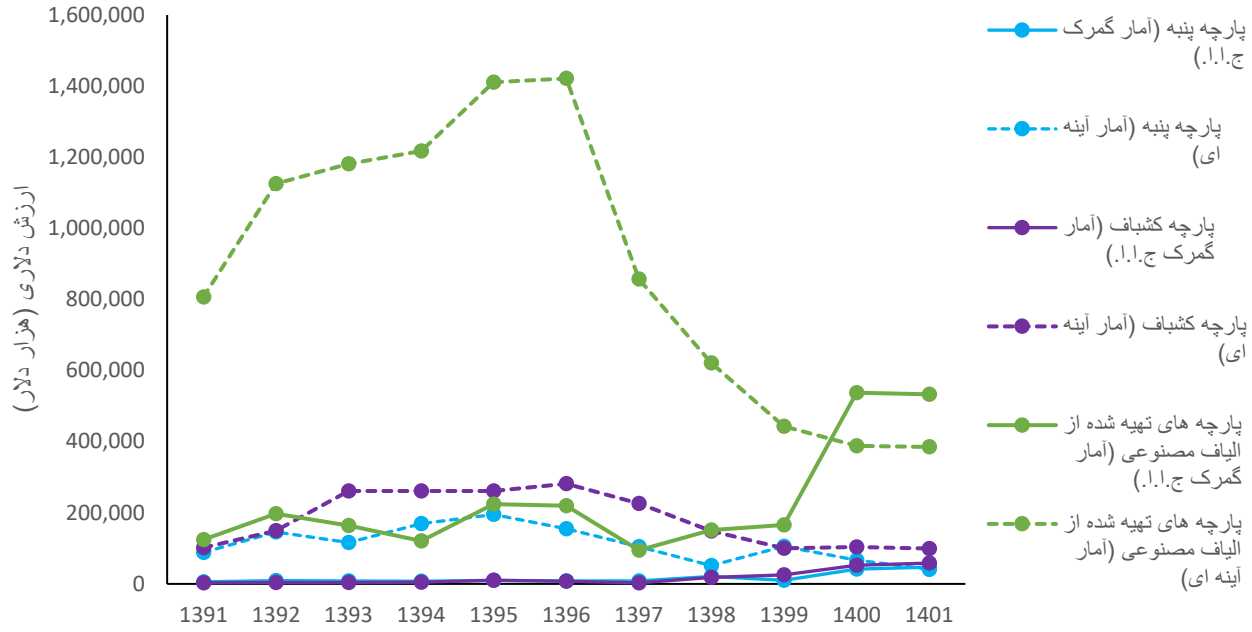

نمودار ۲۸. روند **ارزش وزنی** وادرات انواع پارچه به کشور و گزارشات آینه‌ای در ۱۱ سال اخیر (تن)

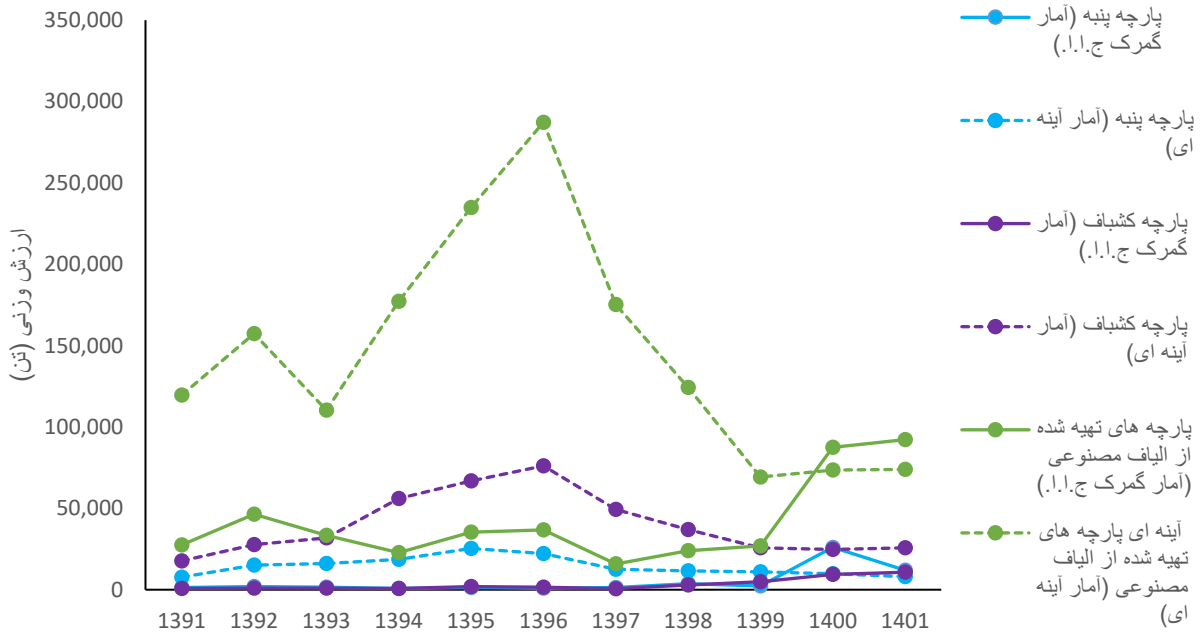

همانطور که در نمودار بالا مشخص است، عمده پارچه وارد شده به کشور بر اساس گزارشات آینه‌ای، پارچه‌های تهیه شده از الیاف مصنوعی می‌باشد، که از سال ۱۳۹۶ به بعد روند کاهشی داشته است و در دو سال اخیر بر اساس گزارشات گمرک واردات این گروه پارچه به کشور بیشتر بوده و ارقام ثبت شده بیشتر از آمار آینه‌ای ثبت شده بر اساس گزارشات تامین کنندگان بوده است.

جدول ۳۲. متوسط قیمت پارچه در ۱۱ سال اخیر (دلار/کیلوگرم)

متوسط قیمت (دلار/کیلوگرم)	پارچه پنبه (آمار گمرک ج.ا.ا.)	پارچه پنبه (آمار آینه‌ای)	پارچه کشباف (آمار گمرک ج.ا.ا.)	پارچه کشباف (آمار آینه‌ای)	پارچه تهیه شده از الیاف مصنوعی (آمار گمرک ج.ا.ا.)	پارچه تهیه شده از الیاف مصنوعی (آمار آینه‌ای)
۱۴۰۱	۳/۹۴	۵/۱۸	۵/۴۵	۳/۸۸	۵/۷۸	۵/۲۰
۱۴۰۰	۱/۶۰	۶/۷۸	۵/۵۷	۴/۱۹	۶/۱۴	۵/۲۸
۱۳۹۹	۴/۲۳	۹/۵۹	۵/۴۰	۳/۹۱	۶/۱۵	۶/۴۰
۱۳۹۸	۵/۶۱	۴/۴۶	۶/۲۲	۴/۰۲	۶/۳۳	۵/۰۰
۱۳۹۷	۶/۱۰	۸/۲۷	۵/۲۴	۴/۶۰	۵/۹۹	۴/۸۹
۱۳۹۶	۸/۵۷	۶/۹۹	۴/۹۶	۳/۷۰	۵/۹۶	۴/۹۵
۱۳۹۵	۸/۰۹	۷/۷۰	۵/۳۰	۳/۹۱	۶/۳۵	۶/۰۱
۱۳۹۴	۹/۳۲	۹/۰۵	۶/۹۹	۴/۶۶	۵/۲۸	۶/۸۷
۱۳۹۳	۵/۳۳	۷/۲۲	۴/۱۳	۸/۲۲	۴/۸۸	۱۰/۷۱
۱۳۹۲	۴/۳۹	۹/۶۴	۴/۱۲	۵/۴۰	۴/۲۴	۷/۱۶
۱۳۹۱	۴/۱۶	۱۱/۴۷	۴/۰۸	۵/۷۷	۴/۵۲	۶/۷۴

محاسبه شده بر اساس داده‌های جداول ۲۶ الی ۳۱.

نمودار ۲۹. روند تغییرات متوسط قیمت پارچه در ۱۱ سال اخیر

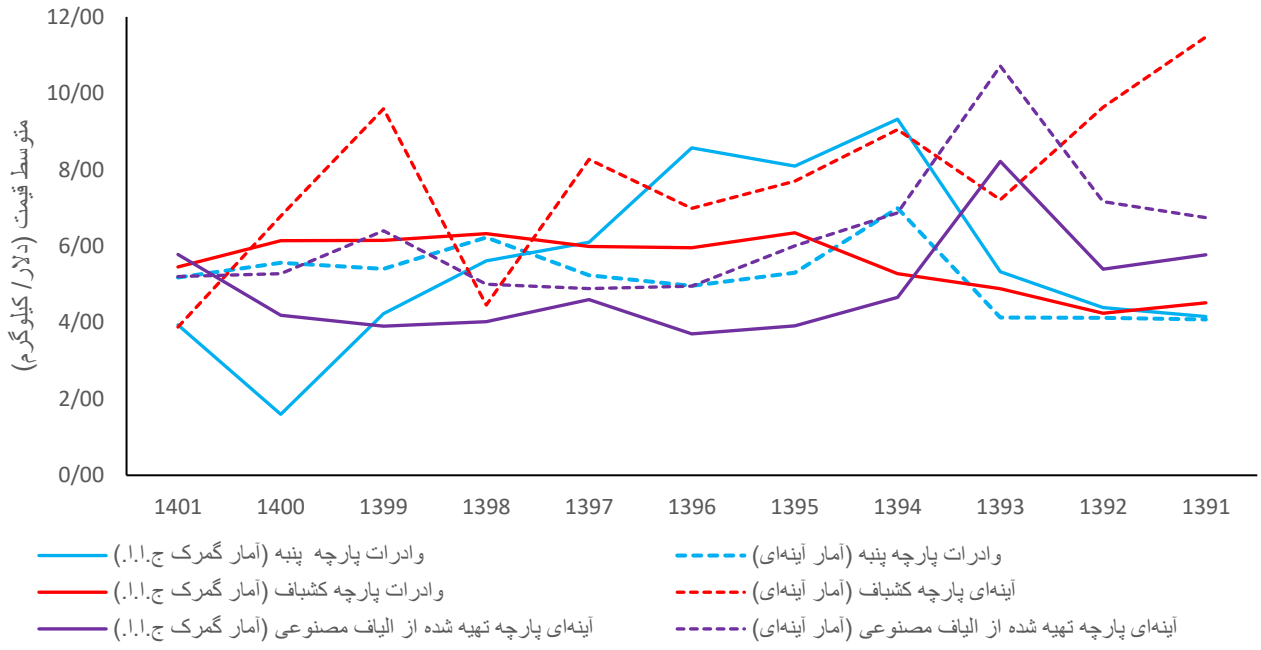

همانطور که در جدول بالا مشاهده می‌شود، نوسانات متوسط قیمت در بازه ده ساله اخیر در حوزه پارچه زیاد بوده است. به طور کلی اختلاف میان متوسط قیمت بر اساس داده-های ثبت شده گمرک و متوسط قیمت بر اساس داده‌های آینه‌ای بسیار زیاد است.

جدول ۳۳. آمار ۱۱ ساله واردات مجموع انواع پارچه به کشور و آمار آینه‌ای ثبت شده توسط کشورهای مبدا

	ارزش دلاری (آمار گمرک ج.ا.ا.)	ارزش دلاری (آمار آینه‌ای)	CIF/FOB	وزن (تن) (آمار گمرک ج.ا.ا.)	وزن (تن) (آمار آینه‌ای)	متوسط قیمت (آمار گمرک ج.ا.ا.) (دلار/کیلوگرم)	متوسط قیمت (آمار آینه‌ای) (دلار/کیلوگرم)
۱۴۰۱	۷۶۰،۸۳۱،۰۰۰	۶۵۸،۳۳۸،۰۰۰	۱/۱۶	۱۴۸،۹۵۵	۱۳۶،۱۹۸	۵،۱۱	۴،۸۳
۱۴۰۰	۷۶۹،۲۷۶،۰۰۰	۶۸۶،۶۷۸،۰۰۰	۱/۱۲	۱۵۸،۸۵۷	۱۳۵،۶۴۲	۴،۸۴	۵،۰۶
۱۳۹۹	۳۳۴،۳۱۶،۰۰۰	۷۵۴،۳۷۴،۰۰۰	۰/۴۴	۶۷،۷۹۴	۱۲۹،۹۶۸	۴،۹۳	۵،۸۰
۱۳۹۸	۳۹۶،۳۳۴،۰۰۰	۹۹۴،۱۷۹،۰۰۰	۰/۴۰	۸۹،۶۸۷	۲۱۴،۱۴۱	۴،۴۲	۴،۶۴
۱۳۹۷	۲۵۱،۳۶۳،۰۰۰	۱،۳۷۹،۴۷۱،۰۰۰	۰/۱۸	۶۰،۶۴۵	۲۸۱،۲۴۰	۴،۱۴	۴،۹۰
۱۳۹۶	۵۱۵،۴۱۶،۰۰۰	۲،۱۹۹،۷۶۱،۰۰۰	۰/۲۳	۱۴۸،۳۵۴	۴۷۲،۹۶۷	۳،۴۷	۴،۶۵
۱۳۹۵	۵۰۶،۶۹۵،۰۰۰	۲،۲۰۲،۰۶۶،۰۰۰	۰/۲۳	۱۴۴،۲۲۴	۴۰۷،۴۶۱	۳،۵۱	۵،۴۰
۱۳۹۴	۳۱۳،۳۸۵،۰۰۰	۱،۹۹۶،۶۰۹،۰۰۰	۰/۱۶	۱۱۵،۸۴۲	۳۲۹،۹۰۸	۲،۷۱	۶،۰۵
۱۳۹۳	۳۷۷،۱۹۹،۰۰۰	۱،۹۲۲،۶۱۶،۰۰۰	۰/۲۰	۱۳۴،۶۸۰	۲۲۱،۸۹۰	۲،۸۰	۸،۶۶
۱۳۹۲	۳۸۰،۱۷۵،۰۰۰	۱،۷۵۷،۰۵۴،۰۰۰	۰/۲۲	۱۳۲،۰۱۷	۲۶۹،۸۶۲	۲،۸۸	۶،۵۱
۱۳۹۱	۲۸۶،۸۹۱،۰۰۰	۱،۴۴۹،۶۹۲،۰۰۰	۰/۲	۹۹،۹۷۲	۲۰۹،۳۰۴	۲،۸۷	۶،۹۳

نمودار ۳۰. روند ۱۱ ساله آمار واردات پارچه به کشور و آمار آینه‌ای بر حسب ارزش دلاری و ارزش وزنی

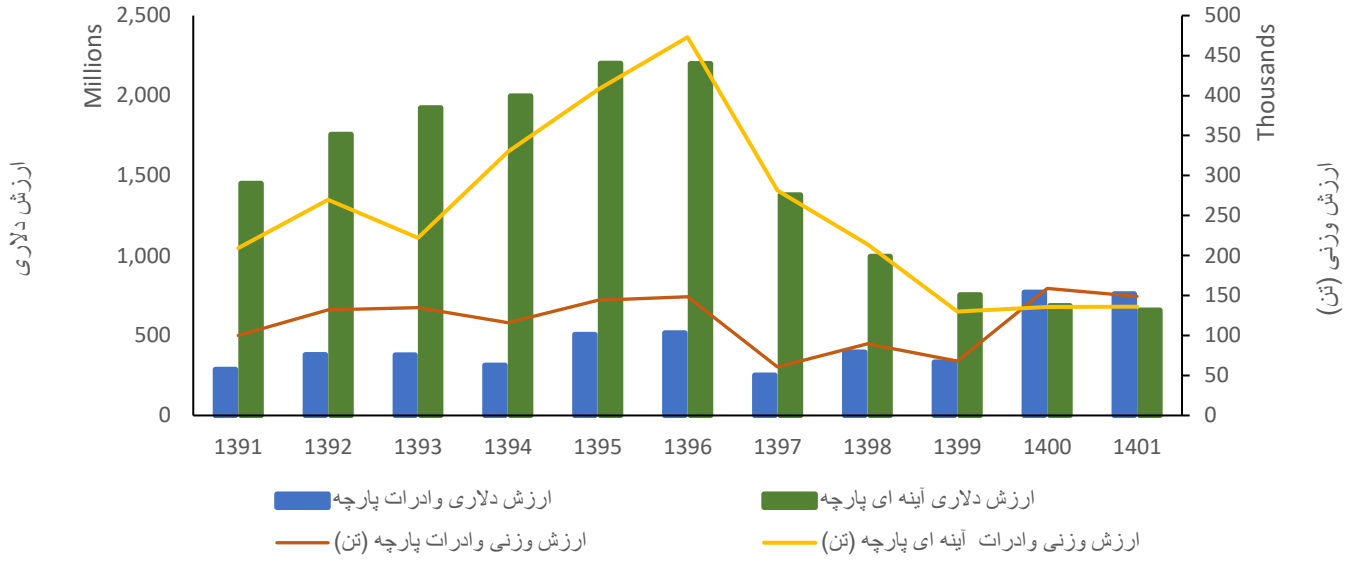

* آمار ثبت شده بر اساس گزارش مرکز تجارت جهانی است.

همانطور که در جدول و نمودار بالا قابل مشاهده است، آمار وادرات پارچه بر اساس گزارشات آینه‌ای به کشور تا سال ۱۳۹۶ روند صعودی داشته که عمدتا ناشی از گزارشات ثبت شده پارچه‌های تهیه شده از الیاف مصنوعی است. بعد از کاهش از سال ۱۳۹۶ به بعد و با افزایش گزارش وادرات توسط گمرک در دو سال اخیر، اختلاف میان گزارشات آینه‌ای و گمرک کاهش یافته و آمار گمرک بیشتر از آینه‌ای ثبت شده است.

۵. بررسی تطبیقی آمار آینه‌ای واردات با داده‌های گمرک ج.ا.ا. در ردیف تعرفه پوشاک نساجی (در بازه ۱۱ ساله اخیر)

در جدول ۳۴ و ۳۵ آمار کمرگ و آینه‌ای در خصوص پوشاک زنانه وارد شده به کشور ارائه شده است. همانطور که مشاهده می‌شود، از سال ۱۳۹۷ به بعد، آمار واردات گزارش شده توسط گمرک ج.ا.ا. به شدت کاهش پیدا کرده است، همچنین علیرغم کاهش ارزش دلاری واردات آینه‌ای ثبت شده توسط تامین کنندگان در این بازه زمانی، شاهد اختلاف زیاد میان اعداد گزارش شده در آمار آینه‌ای و آمار گمرک هستیم. به طور کلی اختلاف میان آمار آینه‌ای و آمار گمرک ج.ا.ا. در خصوص پوشاک وارد شده به کشور بسیار زیاد است اگرچه از سال ۱۳۹۵ به بعد شاهد روند کاهشی واردات آینه‌ای ثبت شده به کشور هستیم.

روند واردات پوشاک مردانه به کشور، نیز همانند پوشاک زنانه می‌باشد بدین ترتیب که تا سال ۱۳۹۵ شاهد افزایش واردات بر اساس گزارشات آینه‌ای بوده‌ایم و از سال ۱۳۹۵ به بعد واردات پوشاک مردانه بر اساس گزارشات گمرک کاهش داشته است. اگرچه اختلاف میان آمار ثبت شده آینه‌ای و آمار گمرک ج.ا.ا. به شدت زیاد است.

جدول ۳۴. **ارزش دلاری** پوشاک زنانه، وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (هزار دلار)

	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
پوشاک زنانه (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۱۰،۹۱۷	۱،۲۹۱	۲،۱۰۸	۷،۴۵۲	۳۴،۲۸۹	۱۶،۴۱۴	۳،۷۲۲	۲۲	۷۸	۲۱۰	۷۲۶
پوشاک زنانه (آمار آینه‌ای)	۱۹۲،۹۰۹	۱۵۷،۷۵۶	۲۸۱،۱۵۰	۳۴۰،۹۱۵	۳۶۵،۹۶۶	۳۱۰،۶۲۶	۱۶۰،۵۰۴	۱۱۰،۸۶۵	۳۱،۵۷۵	۵۶،۱۵۸	۲۲،۰۳۱
CIF/FOB	۰/۰۶	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۲	۰/۰۹	۰/۰۵	۰/۰۲	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۳

جدول ۳۵. **ارزش وزنی** پوشاک زنانه، وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (تن)

	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
پوشاک زنانه (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۱،۱۳۳	۲۰۹	۳۲۹	۱،۳۳۶	۳،۸۲۳	۱،۰۴۵	۱۷۱	–	–	۴	۲۹۰
پوشاک زنانه (آمار آینه‌ای)	۹۱۲،۵۸۴	۱،۵۰۳،۶۴۴	۶۸،۲۲۴،۵۹۲	۱،۵۶۳،۷۲۰	۱،۲۱۹،۱۶۲	۹۱۷،۶۵۵	۲۹۳،۶۲۵	۱۱،۵۹۸	۴،۳۱۴	۲۷،۷۱۴	۲۶،۱۹۰

* تمامی آمار ثبت شده بر اساس گزارش مرکز تجارت جهانی است.

نمودار ۳۱. روند ۱۱ ساله آمار واردات پوشاک زنانه به کشور و آمار آینه‌ای بر حسب ارزش دلاری و ارزش وزنی

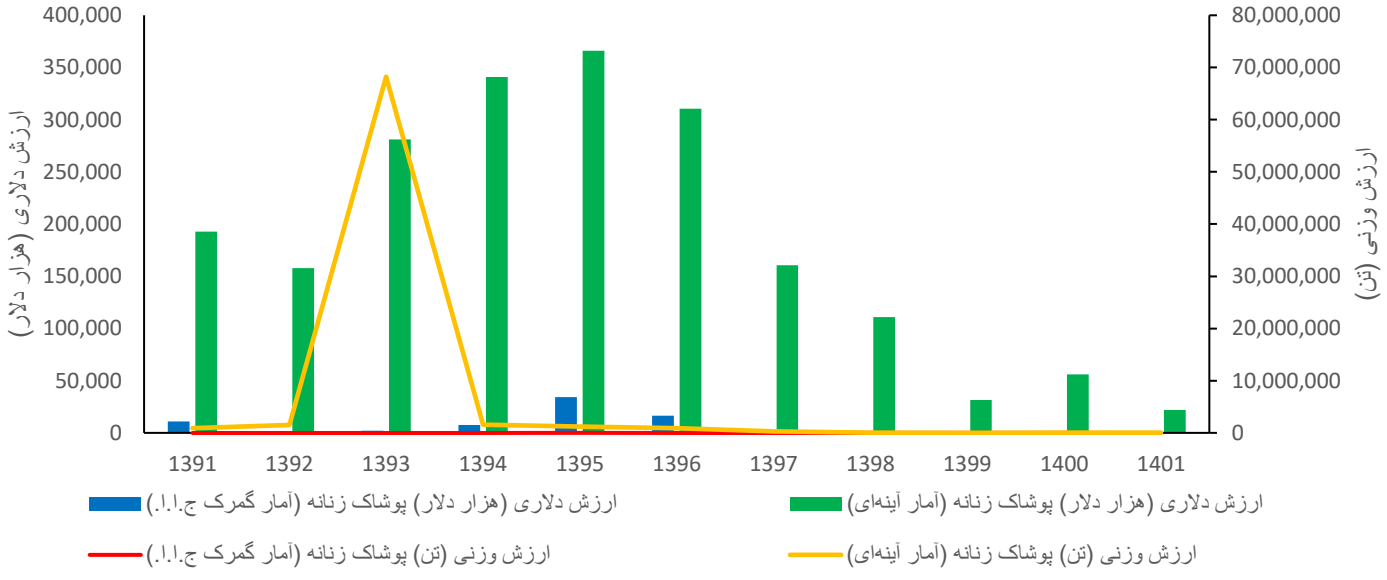

جدول ۳۶. **ارزش دلاری** پوشاک مردانه، وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (هزار دلار)

	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
پوشاک مردانه (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۵،۲۷۷	۱،۲۴۰	۱،۷۲۴	۳،۷۱۰	۱۳،۲۶۲	۲۳،۴۷۵	۱،۸۹۸	۲۱۲	۳۳۹	–	۶۹
پوشاک مردانه (آمار آینه‌ای)	۱۵۲،۰۹۱	۱۰۷،۳۴۶	۲۰۴،۸۹۷	۳۱۲،۶۱۱	۳۸۹،۲۷۷	۳۴۱،۶۷۲	۱۵۷،۹۶۱	۸۸،۵۹۴	۳۰،۷۰۰	۱۰،۱۸۱	۹،۶۶۳
CIF/FOB	۰/۰۳	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۳	۰/۰۷	۰/۰۱	۰/۰۰	۰/۰۱	–	۰/۰۱

جدول ۳۷. **ارزش وزنی** پوشاک مردانه، وارد شده به کشور و گزارشات آینه‌ای در پنج سال اخیر (تن)

	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
پوشاک مردانه (آمار گمرک ج.ا.ا.)	۲۵۴	۷۵	۱۳۱	۳۹۲	۹۱۵	۱،۴۰۶	۸۳	۹	۵	–	۴
پوشاک مردانه (آمار آینه‌ای)	۱۸۹،۸۹۴	۶۱،۹۳۳	۱۳،۹۶۱،۹۹۱	۷۷۲،۵۲۳	۸۶۶،۲۵۴	۱،۴۴۸،۱۲۹	۸۶،۴۲۴	۲۰،۴۷۲	۱۴،۷۶۶	۵،۱۴۲	۳،۸۱۶

* تمامی آمار ثبت شده بر اساس گزارش مرکز تجارت جهانی است.

نمودار ۳۲. روند ۱۱ ساله آمار واردات پوشاک مردانه به کشور و آمار آینه‌ای بر حسب ارزش دلاری و ارزش وزنی

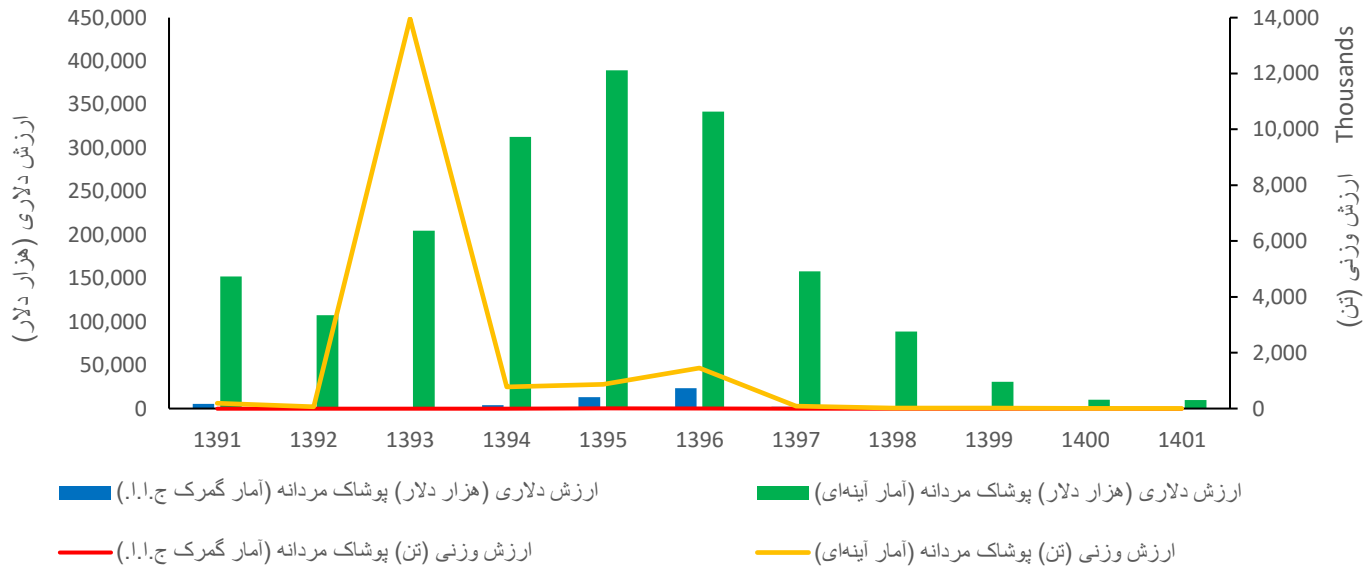

نمودار ۳۳. روند **ارزش دلاری** وادرات انواع پوشاک به کشور و گزارشات آینه‌ای در ۱۱ سال اخیر (هزار دلار)

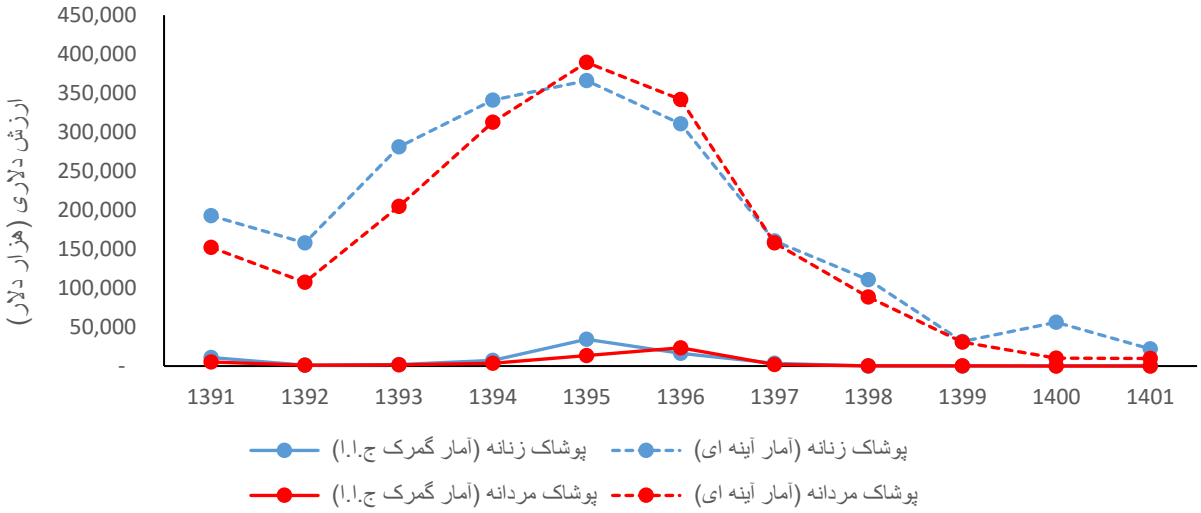

نمودار ۳۴. روند **ارزش وزنی** وادرات انواع پوشاک به کشور و گزارشات آینه‌ای در ۱۱ سال اخیر (تن)

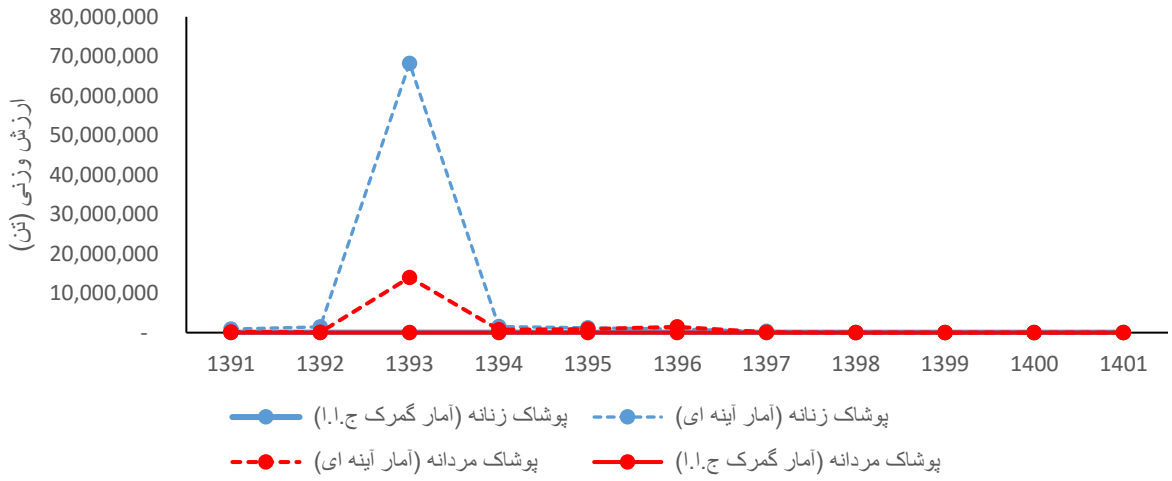

همانطور که در نمودار بالا مشاهده می‌شود، ارزش دلاری و وزنی پوشاک مردانه و زنانه وارد شده به کشور بر اساس گزارشات آمار آینه‌ای تقریبا برابر بوده است. همچنین در طول شش سال اخیر، تقریبا با شیب یکسانی وادرات پوشاک مردانه و زنانه کاهش داشته است.

جدول ۳۸. متوسط قیمت پوشاک در ۱۱ سال اخیر (دلار/کیلوگرم)

متوسط قیمت (دلار / کیلوگرم)	پوشاک زنانه (آمار گمرک ج.ا.ا.)	پوشاک زنانه (آمار آینه‌ای)	پوشاک مردانه (آمار گمرک ج.ا.ا.)	پوشاک مردانه (آمار آینه‌ای)
۱۴۰۱	۲/۵۰	۰/۸۴	۱۷/۲۵	۲/۵۳
۱۴۰۰	۵۲/۵۰	۲/۰۳	–	۱/۹۸
۱۳۹۹	–	۷/۳۲	۶۷/۸۰	۲/۰۸
۱۳۹۸	–	۹/۵۶	۲۳/۵۶	۴/۳۳
۱۳۹۷	۲۱/۷۷	۰/۵۵	۲۲/۸۷	۱/۸۳
۱۳۹۶	۱۵/۷۱	۰/۳۴	۱۶/۷۰	۰/۲۴
۱۳۹۵	۸/۹۷	۰/۳۰	۱۴/۴۹	۰/۴۵
۱۳۹۴	۵/۵۸	۰/۲۲	۹/۴۶	۰/۴۰
۱۳۹۳	۶/۴۱	۰	۱۳/۱۶	۰/۰۱
۱۳۹۲	۶/۱۸	۰/۱۰	۱۶/۵۳	۱/۷۳
۱۳۹۱	۹/۶۴	۰/۲۱	۲۰/۷۸	۰/۸۰

* محاسبه شده بر اساس داده‌های جداول ۳۴ الی ۳۷.

نمودار ۳۵. روند تغییرات متوسط قیمت پوشاک در ۱۱ سال اخیر

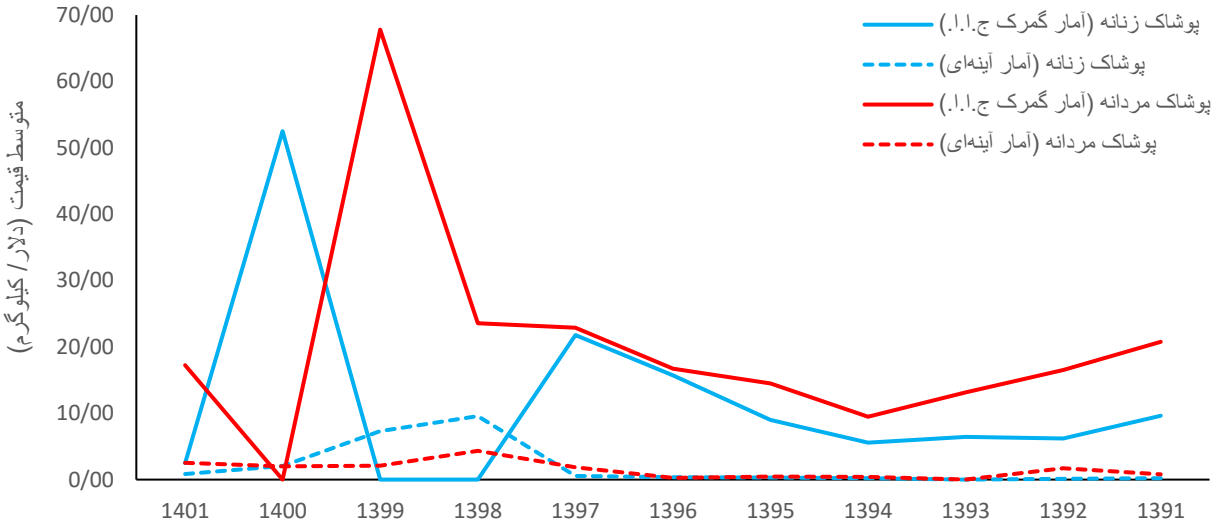

همانطور که مشاهده می‌شود، از سال ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۷، روند تغییرات متوسط قیمت پوشاک مردانه و زنانه تقریبا یکنواخت بوده است و همواره متوسط قیمت محاسبه شده بر اساس گزارشات گمرک ج.ا.ا. از متوسط قیمت محاسبه شده بر اساس امار آینه‌ای بیشتر بوده است. از سال ۱۳۹۷ به بعد متوسط قیمت پوشاک مردانه و زنانه دچار نوسانات شده و متوسط قیمت بر اساس امار آینه‌ای نیز افزایش یافته است.

جدول ۳۹. آمار ۱۱ ساله واردات مجموع انواع پوشاک به کشور و آمار آینه‌ای ثبت شده توسط کشورهای مبدا

	ارزش دلاری (آمار گمرک ج.ا.ا.)	ارزش دلاری (آمار آینه‌ای)	CIF/FOB	وزن (تن) (آمار گمرک ج.ا.ا.)	وزن (تن) (آمار آینه‌ای)	متوسط قیمت (آمار گمرک ج.ا.ا.) (دلار/کیلوگرم)	متوسط قیمت (آمار آینه‌ای) (دلار/کیلوگرم)
۱۴۰۱	۲،۷۶۳	۵۹،۳۰۳	۰/۰۵	۳۲۸	۳۵،۷۵۲	۸/۴۲	۱/۶۶
۱۴۰۰	۳،۴۵۲،۰۰۰	۹۹،۰۴۳،۰۰۰	۰/۰۳	۵۶	۴۴،۶۴۲	۶۱/۶۴	۲/۲۲
۱۳۹۹	۹،۳۹۵،۰۰۰	۱۰۵،۶۵۸،۰۰۰	۰/۰	۱۲۹	۳۰،۶۷۵	۷۲/۸۳	۳/۴۴
۱۳۹۸	۱،۳۳۹،۰۰۰	۲۹۱،۷۵۲،۰۰۰	۰/۰۹	۲۸	۴۵،۱۰۶	۴۷/۸۲	۶/۴۷
۱۳۹۷	۱۴،۴۸۹،۰۰۰	۴۶۴،۳۹۰،۰۰۰	۰/۰۳	۸۰۱	۵۰۰،۳۱۶	۱۸/۰۹	۰/۹۳
۱۳۹۶	۵۸،۵۲۵،۰۰۰	۸۷۱،۸۲۳،۰۰۰	۰/۰۷	۳،۸۰۲	۳،۵۴۲،۲۸۸	۱۵/۳۹	۰/۲۵
۱۳۹۵	۶۱،۳۳۸،۰۰۰	۱،۰۰۷،۰۶۵،۰۰۰	۰/۰۶	۶،۳۱۱	۴،۲۹۹،۴۷۴	۹/۷۲	۰/۲۳
۱۳۹۴	۱۴،۲۹۴،۰۰۰	۸۶۸،۰۲۵،۰۰۰	۰/۰۲	۲،۲۸۲	۴،۴۰۰،۲۹۵	۶/۲۶	۰/۲۰
۱۳۹۳	۵،۲۹۷،۰۰۰	۷۱۰،۶۹۸،۰۰۰	۰/۰۱	۸۳۵	۸۲،۲۱۷،۰۵۱	۶/۳۴	۰/۰۱
۱۳۹۲	۳،۲۷۲،۰۰۰	۴۲۲،۵۷۰،۰۰۰	۰/۰۱	۴۴۱	۱،۶۰۳،۰۰۳	۷/۴۲	۰/۲۶
۱۳۹۱	۱۹،۲۰۴،۰۰۰	۵۱۴،۷۰۴،۰۰۰	۰/۰۴	۱،۷۶۸	۱،۲۶۰،۸۵۲	۱۰/۸۶	۰/۴۱

* آمار ثبت شده بر اساس گزارش مرکز تجارت جهانی است.

نمودار ۳۶. روند ۱۱ ساله آمار واردات پوشاک به کشور و آمار آینه‌ای بر حسب ارزش دلاری و ارزش وزنی

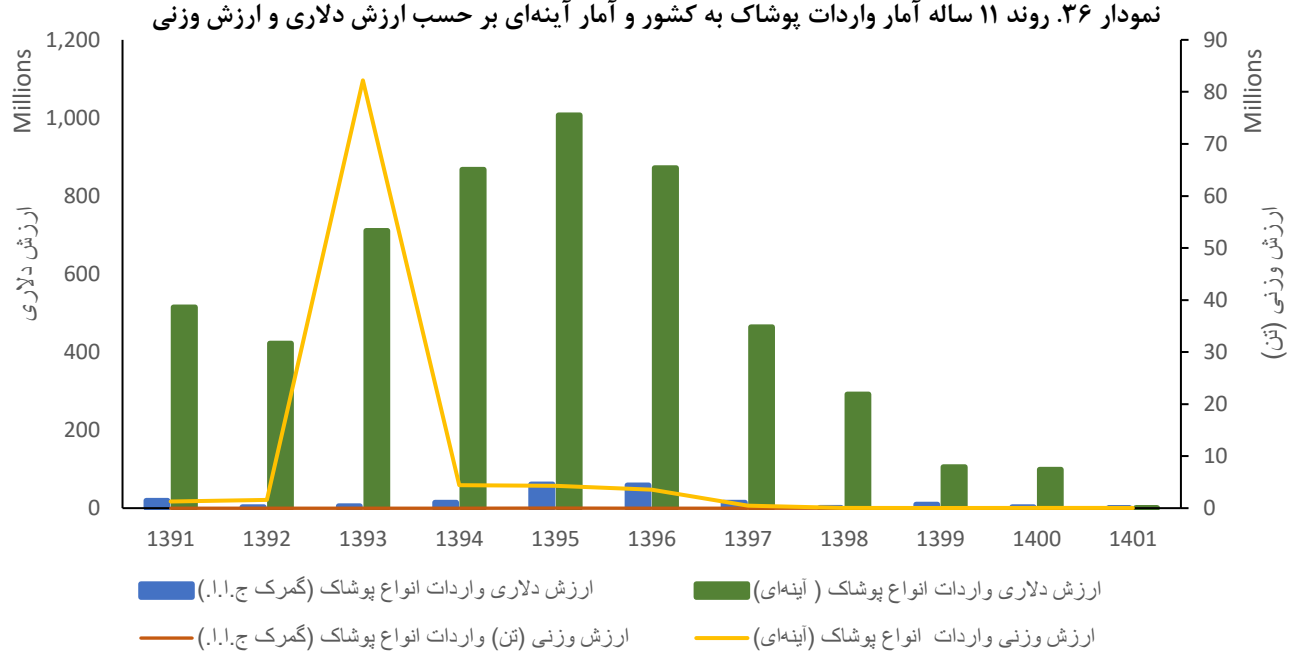

همانطور که در جدول و نمودار بالا قابل مشاهده است، از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۵ روند واردات پوشاک به کشور صعودی بوده است و از سال ۱۳۹۵ به بعد به شدت کاهش یافته است. همچنین اختلاف میان آمار ثبت شده گمرک و آینه‌ای بسیار زیاد می‌باشد که در نتیجه آن نسبت CIF/FOB کمتر از ۰/۱ می‌باشد. همچنین اختلاف میان آمار ثبت شده در گمرک ج.ا.ا. و آینه‌ای در ارزش وزنی پوشاک وارد شده به کشور نیز قابل مشاهده است. از طرفی در سال ۱۳۹۸، متوسط قیمت پوشاک بر اساس آمار آینه‌ای که قبل از آن زیر ۱ دلار به ازای هر کیلو پوشاک بوده است به حدود ۶/۴ دلار به ازای هر کیلو گرم پوشاک رسیده است و بعد از سال ۱۳۹۸ روند کاهشی از خود نشان داده است.

این در حالی است که متوسط قیمت به ازای هر کیلوگرم پوشاک از سال ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۹ به شدت افزایش داشته است و به حدود ۷۲ دلار به ازای هر کیلو پوشاک رسیده است که البته بعد از سال ۱۴۰۰ مجدد شاهد کاهش متوسط قیمت بر اساس آمار ثبت شده در گمرک ج.ا.ا. بوده‌ایم.

۶. سخن پایانی

اختلافات موجود بین آمارهای ثبت شده در گمرک ج.ا.ا. و آمارهای آینه‌ای ثبت شده توسط شرکای تجاری ایران در حوزه واردات کالاهای نساجی و بسیار زیاد است و در برخی از گروه‌های کالایی مانند پارچه و پوشاک این اختلافات بیشتر به چشم می‌آیند. مسائلی مختلفی می‌توانند عامل این اختلاف آماری باشند، مسائلی همچون هزینه‌های حمل و نقل، قاچاق، اختلاف قیمت پایه گمرکی، فرارهای مالیاتی و غیره که دو عامل تحریم و ارز چند نرخی در ایران نیز عامل تشدید این اختلاف‌های آماری شده است.

تحریم‌ها باعث شده که عمده تجارت ایران به صورت دو مرحله‌ای انجام شود؛ به این معنی که در واردات و صادرات ایران حداقل یک کشور ثالث حضور دارد. علاوه بر این، سیاست‌های ارزی به این مشکل دامن زده است.

پیمان‌سپاری ارزی باعث کم‌اظهاری در صادرات و معادلات تخصیص ارز نیز باعث بیش‌اظهاری در واردات شده است. این مداخله عوامل انسانی در فرآیند تجارت بستر را برای غیرشفاف بودن آمارها آماده می‌کند. این عوامل باعث غیررسمی شدن تجارت ایران می‌شود و اقتصاد ایران هزینه آن را به‌طور غیرمستقیم متحمل می‌شود.

سهم بالای تجارت غیرمستقیم باعث شده هزینه‌های زیادی به بازرگانان ایرانی تحمیل شود که این هزینه در نهایت به مصرف‌کنندگان نهایی منتقل می‌شود. علاوه بر این، سیاست ارز چندنرخی باعث شده عوامل انسانی در پروسه تجارت ایران نقش اساسی پیدا کنند. مساله کیفیت و استاندارد در تجارت تا حدی تفسیرپذیر است و ممکن است در روند ارزش‌گذاری اشتباهات انسانی تاثیرگذار باشد.

این مساله ممکن است رانت‌های چندصد میلیون دلاری برای افراد سودجو ایجاد کند که در شرایط تحریمی، به اقتصاد کشور ضربه وارد می‌کند. همچنین این عدم‌شفافیت می‌تواند باعث شود که اختلال در آمار تجارت به بخش‌های دیگر همچون درآمد ناخالص داخلی و رشد منتقل شده و تصویر سیاستگذاران از وضعیت اقتصاد کشور را مخدوش کند [۳].

منابع

[۱] trademap.com

[۲] C. Carrere, C. Grigoriou; “Can mirror data help to capture informal international trade?”, Policy issues in international trade and commodities research studies, No. ٦٥.

[۳]https://fararu.com/fa/news/٧١٤٠٢١/%D٨٪AD%D٩٪٨١٪D٨٪B١٪D٩٪٨٧٪D٨٪AF%D٨٪B١-%D٨٪A٢٪D٩٪٨٥٪D٨٪A٧٪D٨٪B١-%D٨٪AA%D٨٪AC%D٨٪A٧٪D٨٪B١٪D٨٪AA